
Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 1/2006 - 28 pàgines

Sessió extraordinària del dia 12 de gener del 2006

El dia 12 de gener del 2006, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall el M. I. Consell General, en sessió extraordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 1/2006, que és el següent:

Punt Únic: Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2006, d'acord amb l'article 111 del Reglament del Consell General, així com de l'esmena a la totalitat presentada, i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Joan Gabriel i Estany i Bernadeta Gaspà Bringueret, Síndic General i Subsíndic General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sr. Alain Bernat Gallego
M. I. Sr. Carles Blasi Vidal
M. I. Sr. Robert Call Masià
M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre
M. I. Sr. Josep Dallerès Codina
M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez
M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi
M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuró
M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols
M. I. Sr. Jordi Font Mariné
M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal
M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany

M. I. Sra. Eva García Pastor
M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell
M. I. Sr. Esteve López Montanya
M. I. Sra. Conxita Marsol Riart
M. I. Sr. Daniel Mateu Melción
M. I. Sr. Emili Prats Grau
M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font
M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa
M. I. Sr. Jaume Serra Serra
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives
M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell

També hi és present el M. I. Sr. Albert Pintat Santolària, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Manel Pons Pifarré, Ministre d'Urbanisme i Ordenament Territorial; Juli Minoves Triquell, Ministre d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació; Ferran Mirapeix Lucas, Ministre de Finances; Josep M. Cabanes Dalmau, ministre de Justícia i Interior; Montserrat Gil Torné, Ministra de Salut, Benestar Social i Família; Joel Font Coma, Ministre d'Economia; Roser Bastida Areny, Ministra d'Educació i Formació Professional; Antoni Puigdemívol Riberaygua, Ministre de Turisme i Medi Ambient; Meritxell Mateu Pi, Ministra d'Habitatge, Joventut, Ensenyament Superior i Recerca; Carles Font Rossell, Ministre d'Esports i Voluntariat i Pere Torres Montellà, Ministre d'Agricultura i Patrimoni Natural.

Assisteix també a la sessió el Sr. Valentí Martí Castanyer, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Esteve López Montanya, Secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 16.00h)

Punt Únic: Debat de totalitat del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2006, d'acord amb l'article 111 del Reglament del Consell General, així com de l'esmena a la totalitat presentada, i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

El Projecte fou publicat en el Butlletí número 33/2005 del 9 de novembre del 2005.

El Grup Parlamentari Socialdemòcrata ha presentat una esmena a la totalitat i ha estat publicada en el Butlletí número 40/2005 del 28 de desembre.

Per defensar l'esmena formulada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata té la paraula el Sr. Jaume Bartumeu, president del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Moltes gràcies.

Estem intentant avui discutir un pressupost i ho fem amb força dificultats i entrebancs -després en parlaré. I, ho fem també quan molts ciutadans ens diuen que són les regles actuals de l'economia andorrana i no tant el pressupost que hauríem de mirar de discutir. Una economia que no va bé. De ben segur no ho hem pas de barrejar tot. Tots coneixem sortosament treballadors assalariats que estan contents amb la seva feina i empresaris innovadors que creen llocs de treball i riquesa econòmica en aquest país.

Seria, doncs, molt dolent començant aquesta intervenció que tinguéssim una visió uniformement gris sobre la situació econòmica i social del nostre país, però seria també un error no adonar-se de l'ample descens i la magnitud dels problemes que cal encarar.

Centenars d'empresaris i de treballadors assalariats pregunten i ens pregunten què serà a partir d'aquest any? Què passarà? I quina situació els hi quedarà davant d'aquesta seca aritmètica assentada en l'especulació, en la que viuen i en la que els hi costa de tirar endavant.

Des del mes de maig fins avui són molts els ciutadans que m'han demanat si això durarà encara molt temps.

Això és la situació en la qual el poder polític del Govern deixa que el mercat financer i immobiliari sotmeti a les seves exigències tots els àmbits de la vida de les persones.

Sabem que la llei està sovint del costat dels interessos financers i no hi ha res que es visqui més malament que la injustícia exercida en nom de la llei.

L'alternativa no es troba, doncs, entre controlar-ho tot i no controlar res. Ens cal una estratègia de país i no de sectors econòmics o de grans grups econòmics i financers.

L'alternativa és entre una regulació al servei de l'interès general o la desesperança. Aquesta és la nostra alternativa.

És urgent recordar sense embuts que aquí hi som per defensar l'interès general i que cal fer-ho en una època, la del "nou impuls" lliberal en la qual l'exaltació de l'anunci passa davant de les austeres obligacions de la previsió.

La inseguretat econòmica agreujada per un desequilibri evident i en augment en la distribució dels fruits del creixement econòmic entre els beneficis especulatius dels uns i els salaris -molt sovint estancats- dels altres, està creant uns reflexes de por davant del futur i fins i tot, davant del dia a dia.

Pel Partit Lliberal, la mateixa noció de reforma que ha de ser garantia de progrés apareix com una amenaça. La necessitat de canvi tranquil ha quedat aparçada davant la voluntat lliberal de no tocar res.

Aquest pressupost demostra que si el Govern té una orientació la porta molt amagada. Al meu entendre el Govern està totalment desorientat. És incapaç d'exercir els més mínims arbitratges entre les diverses urgències que precisament s'han d'encarar precipitadament per la tossuda negativa dels darrers deu anys de procedir a tractar-les.

Quan el progrés s'atura, la insatisfacció esdevé general. La visió de la situació és la següent: la vostra por de governar ens porta a l'immobilisme i, doncs, al retrocés, a la irracionalitat i al perillós "campi qui pugui".

Les vostres promeses de "nou impuls" queden totalment desmentides en aquest pressupost. Si aquell nou impuls que es prometia la passada primavera no s'hagués esvaït fa dies, el deute públic hauria d'haver estat el centre de les discussions d'aquest projecte de pressupost.

Els governs liberals porten dotze anys presentant pressupostos addictes a l'endeutament, i aquesta addicció no neix pas de cap voluntat política de jugar a l'economia i contribuir a millorar la conjuntura, és més aviat un costum, el costum de pensar que imposar les generacions futures és un ingrés addicional.

I a això hi hem d'afegir que l'encavalcament de les feudalitats parroquials del Partit Lliberal alimenta la

tendència a la despesa. I convé adonar-se que aquest endeutament s'ha generat tot i les importants mancances en matèria d'infraestructures viàries, en les infraestructures corresponents al Pla de sanejament, d'equipaments escolars, en serveis públics i en política social.

Fa dotze anys que la gestió pressupostària andorrana es caracteritza per aplicar una comptabilitat medieval, preconstitucional, que ignora, que amaga una part important del passiu de l'Estat.

Es pressuposten i es gestionen els comptes públics segons les prioritats d'acontentament parroquialista, sempre canviants. I es fa aplicant una cada cop menys dissimulada prepotència de l'executiu vers el Consell General.

Hem arribat així a una situació en la qual l'actuació discrecional del Govern no està constrenyida -ni tan sols orientada- per un marc comptable adequat ni per uns principis de política pressupostària de general acceptació ni tampoc per la institució -aquesta institució: el Consell General- a la qual li pertoca controlar i fer de contrapès als governants.

El Projecte de llei de pressupost per a l'exercici 2006 s'ha tramitat un cop més vulnerant el que estableixen els articles 18 i 19 de la Llei general de les finances públiques.

La lletra d) de l'apartat 2 de l'article 18 estableix que "Cada projecte d'inversió real exigeix la formalització d'una fitxa o registre informàtic que expressi i relacioni un seguit de dades que van des de "La justificació de la inversió i objectiu o objectius a atènyer amb la realització del projecte" fins "L'estimació de l'import de despeses corrents que originarà el funcionament de cada projecte un cop realitzat" passant per altres qüestions.

El Govern no ha fet, -i si ho ha fet no ho ha tramès al Consell General-, cap d'aquests fitxers o registres informàtics han arribat a aquesta casa.

També se'ns havia d'enviar una memòria explicativa que justificui especialment, si és el cas, la necessitat de nou endeutament tot especificant les possibles característiques i modalitats. Un informe sobre la necessitat dels crèdits per a transferències corrents i de capital.

Ni la memòria explicativa ens ha explicat res d'aquestes necessitats, i si s'ha fet -insisteixo-, tampoc s'ha tramès cap informe sobre les necessitats de crèdit per transferències.

En tot cas, la Llei del pressupost hauria de suposar, anyalment, la discussió més important en matèria d'orientació política i de compromís de l'Administració davant dels ciutadans.

Sabem que el pressupost és l'expressió xifrada de l'acció del Govern, de les seves prioritats i del finançament necessari per a la seva realització.

L'elaboració i aprovació dels pressupostos, la seva quantificació i el seu finançament, atès que és un recull de les necessitats del país en totes les matèries, és l'eix sobre el que gira, sobre el que pivota l'activitat política en totes les democràcies del nostre entorn. Només cal recordar com a Europa molts pactes i acords de coalició són objecte de revisió durant el procés de redacció dels projectes de pressupost.

Un cop aprovada la Llei del pressupost és responsabilitat del Govern, i no ho discutim, executar els compromisos adquirits davant dels ciutadans i aprovats en el marc del Consell. En aquest sentit, correspon als grups parlamentaris efectuar el control del seguiment d'aquesta execució pressupostària. Aquesta tasca de control per part del Consell General és avui en dia, almenys per al grup parlamentari de l'oposició, pràcticament impossible. La informació sobre l'execució del pressupost és minsa, arriba tard i és del tot insuficient ja que només conté informació global per capítols de despesa. El grup parlamentari de l'oposició no disposa d'informació referent als projectes aprovats en la Llei del pressupost, ni pel que fa a l'acompliment de terminis ni als seus costos.

Tot i això, no falten exemples prou "visibles" d'endarreriments i sobrecostos en l'execució de compromisos pressupostaris; només per citar alguns casos de més recent actualitat, podem esmentar els equipaments escolars, el cada cop més escandalós túnel del Grau de la Sabata i de forma destacada, per les incidències mediambientals, de salut pública, de relacions institucionals, amb els comuns, i de relacions internacionals, amb els països veïns: els col·lectors, depuradores, abocadors i el Centre de Tractament de Residus.

Aturem-nos un moment, l'exemple s'ho val, en el túnel del Grau de la Sabata o túnel del Pont Pla com em rectificava l'altre dia el ministre. El pressupost de l'any 2000 ens deia: previsió cost: 10.968.471 euros, termini d'execució del 2000 al 2002. Realitat: cost 41.571.091 euros, termini del 2000 al 2006? -i tinc aquí un gran interrogant. El sobrecost és de 279%. El cost total és així quatre vegades més... quatre vegades més del pressupost inicial. I aquestes xifres no me les invento, surten del Projecte de pressupost de l'any 2000 -ja ho he dit- i del BOPA -de les adjudicacions que apareixen al BOPA.

Faig constar que per arribar a aquesta xifra -escandalosa xifra- ens ha calgut una feina de recerca gairebé esgotadora ja que el Govern no

facilita -ja ho he dit fa un moment- els costos reals dels projectes aprovats al Consell General.

Més enllà de la informació detallada per projectes, les xifres macroeconòmiques mostren prou clarament l'esgotament i fallida de l'actual model de finançament de l'Administració general i la conseqüent incidència sobre l'execució dels compromisos pressupostaris.

No és la primera vegada que faig referència a la situació de fallida tècnica de les finances de l'Administració general. Ho vaig fer el 25 de novembre de l'any 2004 davant l'Empresa Familiar Andorrana, ho vaig tornar a fer durant la campanya electoral en una compareixença davant tots els candidats del Col·legi d'Economistes, i ho vaig tornar a fer el mes d'abril passat en el meu discurs... el mes de maig passat volia dir, en aquesta mateixa Sala durant el debat d'investidura del cap de Govern.

Molt breument potser convé que recordem què volem dir quan parlem de fallida tècnica.

Per a nosaltres la fallida tècnica és una situació caracteritzada per la falta de liquiditat per fer front a les obligacions concretes.

Si analitzem el balanç de situació del Govern a 31 de desembre del 2004 -és l'últim que tenim- hi trobem: actiu circulat, 34,1 milions d'euros; passiu circulat, 174,7 milions d'euros.

Dins el passiu circulat, a més, no estan comptabilitzats els més de 100 milions d'euros de compromisos pressupostaris reconduïts, no executats en els terminis previstos.

Aquesta és la situació actual de les finances de l'Administració general -és a dir del Govern. Hi ha més de 125 milions d'euros en obres adjudicades que estan pendents de finalitzar per manca de diners. Any rere any es posposen partides pressupostàries previstes. En concret per l'exercici 2006 -per aquest pressupost que estem analitzant- per un import de 72 milions d'euros.

I aquí hem de preguntar, Sr. Pintat, quin és el motiu, si no és la situació de fallida tècnica, de què proposeu ara de votar inversions en negatiu aprovades en exercicis anteriors pel 2006 com per exemple -llegeixo-: infraestructures escolars: -11,1 milions d'euros (41% de la dotació); túnel dels 2 valires: 20 milions d'euros (63% de la partida); túnels, desviaments i infraestructures viàries (-23 milions d'euros); col·lectors: -3 milions d'euros (50% de la partida) -he dit col·lectors...; estructures sanitàries: 2,8 milions d'euros (82% de la partida).

I en referència a aquestes inversions pressupostades cal demanar-se, a la vista de la situació de fallida tècnica, insisteixo, quan entraran en funcionament

les altres inversions que sí que voleu deixar al pressupost donat que no serà lamentablement ni durant el 2006, ni durant el 2007 que es podran acabar aquestes obres.

Aquesta és doncs, insisteixo, la preocupant situació.

Si intento fer una ràpida síntesi de l'actual situació financera de l'Administració general, de l'Administració central tal i com la veiem nosaltres, he de començar per dir que no coneixem encara les dades de l'exercici 2005 però sabem que l'exercici 2004 es va tancar amb un dèficit pressupostari de 33 milions d'euros, el major de la història del Govern d'Andorra. És difícil d'explicar que s'hagi generat aquest important dèficit en un exercici en què només es va executar el 66% del pressupost de despeses i, dins d'aquestes, únicament un preocupant 36% en el capítol de les inversions.

Sr. Pintat, insisteixo, no dubto que en aquest debat ens explicareu per què el 43% de les inversions votades en exercicis anteriors per al 2006 no s'han inclòs en el Projecte de pressupost que ara examinem. Algunes d'aquestes partides ja es van votar en els exercicis 2003 i 2004.

Estem en una situació en la qual el Projecte de llei del pressupost per al 2006 ha de retallar, és a dir, votar negativament aquests 72,66 milions d'euros votats en exercicis anteriors, i només en pot deixar 97,9 per a l'exercici 2006.

Per tant hem de concloure que el Govern actual continua amb la mateixa idèntica política pressupostària que l'anterior, i mitjançant el Projecte de llei del pressupost proposa unes despeses plurianuals pels exercicis 2007 a 2010 de 189,5 milions d'euros.

Si analitzen les quantitats que es van votar els anys anteriors per a l'exercici pressupostari 2007 i les afegim als 53,89 milions d'euros que es pretenen votar aquest any, arribem a un total de 166,07 milions d'euros. En conseqüència, tenint en compte la capacitat financera de l'Estat, ja podem avançar, sense por a equivocar-nos, que en el pressupost 2007 el Govern haurà de tornar a proposar de retallar o de votar negativament a una bona part dels crèdits plurianuals que ara proposa que aprovem.

Què representa això en termes de compromís davant els ciutadans?

Quina responsabilitat política se n'ha de derivar?

Estem avui intentant dur a terme el debat de totalitat en uns moments en els quals el síndic -que quan va jurar el càrrec el mes de maig de l'any passat ens deia alegrement que havia entès el missatge del 24 d'abril- ha posat en clara evidència el seu caràcter d'home de partit -del Partit Lliberal- i la seva

incapacitat política a esdevenir el síndic institucional que una situació d'empat requeria.

Ha volgut retallar el dret del grup parlamentari de l'oposició a presentar unes esmenes que permetessin visualitzar la nostra alternativa pressupostària.

Ho deia en començar aquesta intervenció: estem intentant, dic bé, intentant, debatre sobre un pressupost.

Però el nou impuls del Sr. Gabriel i del Sr. Pintat ens voldria fer callar. Muts i a la gàbia, divisa del Grup Parlamentari Lliberal probablement, és la traducció concreta del nou impuls en aquesta casa.

Amb aquesta divisa es vol dissimular la tossuda voluntat de reduir el Consell General al paper que ja juga disciplinadament el Grup Lliberal: el d'escolans d'amén.

I ho dic perquè quan analitzem la liquidació de comptes de Govern, ens adonem que, de fet, el pressupost que aprova el Consell General amb el vot del Grup Parlamentari Lliberal, a l'inici de cada exercici pressupostari, té ben poca cosa a veure amb el pressupost que executa el Govern, que mitjançant les transferències de crèdit mou les partides pressupostades d'un concepte a un altre sense posar-s'hi guants.

Precisament aquí és on es posa en evidència la duplicitat lliberal i la seva moral de situació: el síndic Gabriel ens nega als consellers generals el dret -que tenim reconegut a la Constitució- d'esmenar el pressupost i de fer el que fa el seu Govern: moure partides dins del pressupost.

En podem donar un exemple. Mitjançant una demanda de documentació, el nostre grup parlamentari ha pogut saber que, durant l'exercici pressupostari 2004, el Ministeri de Salut i Benestar va realitzar prop de 500 transferències de crèdit (468 exactament) per un import global de 2,9 milions d'euros aproximadament. Aquesta quantitat representa gairebé el 20% del pressupost total del Ministeri durant l'any 2004.

El que pot fer un ministeri no ho pot fer, segons el síndic Gabriel, la subsíndica Sra. Gaspà, el Sr. Call -i també, perquè no dir-ho, el Sr. Tarrado i la Sra. Font que pel que hem vist els hi donen suport en aquesta qüestió, al grup parlamentari de l'oposició. Aquesta és la situació que lamentem.

Farem alguns comentaris sobre l'evolució de la despesa, i ho farem per fer esmena al nou impuls de les despeses de gratificació per al personal de relació especial ja que passen de 473.000 € al 2005 a 1.137.000 € al 2006, increment del 140%.

Dins de les despeses de funcionament, autèntics calaixos de sastre, cal fer esment també d'alguns

subconceptes dels conceptes 226 (Altres serveis) i 227 (Treballs realitzats per altres empreses), -són il·lustratius-: 226 10 Atencions protocol·làries i de representació, passem de 297.740 € a 599.906 €: un increment del 101,5%; Reunions, conferències i cursets, de 258.000 € a 348.000 €: un increment del 35%; Publicitat i propaganda, passa de 184.145 € a 297.975 €: un increment del 62%; Treballs realitzats per empreses: impressions i publicacions: un increment del 151%.

Aquestes partides il·lustren perfectament quin és el "nou impuls" liberal en la contenció de les despeses de funcionament, però n'hi ha d'altres, no he acabat.

Els "assessoraments" -que semblava que amb el Govern Forné havien arribat a un màxim- també reben un "nou impuls": Treballs realitzats per empreses. Estudis i treballs tècnics: de 3.381.000 € a 4.378.000 €: un 29%; Altres treballs a l'exterior, de 7.919.000 € a 10.259.000 €: un increment del 29,5%.

Programa 1121- Activitats del Govern "nou impuls".

El Govern preveia per al Ministeri de la Presidència i Turisme unes despeses de personal de 7.841.000 € (pressupost 2005, Presidència i Turisme anaven junts), i a més a més tenia l'Agència de Mobilitat). El pressupost 2006 preveu, ara només pel Ministeri de la Presidència, la gens menyspreable quantitat de 8.257.000 €. Un bon impuls.

El pressupost de personal per al Gabinet del Cap de Govern i Protocol era l'any passat de 766.000 €, aquest any és de 1.374.000 €, un increment del 80%.

Els alts càrrecs es van multiplicant: ens podem preguntar si també amb contractes blindats com al SAAS.

Si l'any 2005 el projecte del Gabinet del cap de Govern comptava amb quatre persones, ara, l'any 2006 se n'afegeixen dues més: un administratiu i un càrrec de "relació especial". Igualment al Projecte de Protocol -aquest és especialment interessant- als set llocs de treball pressupostats l'any 2005 -entre els quals un "cap d'àrea" i un "responsable", i ja dèiem aleshores com si el cap d'àrea no fos responsable- ara s'hi afegeix un director. Així, gràcies al nou impuls, tenim cinc persones treballant en protocol -quatre tècnics i un administratiu- dirigits per un director, un cap d'àrea i un responsable. Sobren comentaris.

Dins del Projecte 0001 -Gabinet del cap de Govern- podem veure que les despeses de personal s'incrementen un 38% i les de consum de béns corrents i serveis un 107%.

Es suprimeix d'aquest projecte la partida destinada a transferències corrents -per import de 176.500 € al pressupost 2005, i tot i amb això hi ha un augment.

Programa 1221- Prestació de serveis.

Un dels projectes pressupostaris d'aquest programa, el projecte 0001-Gabinet de premsa i comunicació, era dotat al 2005 amb una partida de 177.000 €. El projecte de pressupost 2006 preveu que hi hagi un desglossament en dos projectes diferents: Projecte 0004-Gabinet de Comunicació, 479.000 €; Projecte 0005-Gabinet de premsa, 243.000 €. En total, 722.000 €, 550.000 € més que l'any anterior i un increment del 306%.

Les despeses de gratificació també augmenten, i per tant, hem volgut saber per què aquest augment i hem trobat la motivació. Diu -la llegeixo-: "assegurar una cobertura audiovisual adequada dels actes del Govern" aquest és un dels objectius. Segur que amb aquest pressupost i amb aquestes persones de "relació especial", la tradicional presència permanent, constant i reiterativa a la televisió, que hauria de ser pública i imparcial, esdevindrà encara més cridanera que en l'etapa anterior al nou impuls. Continuem anant vers la política espectacle, vers el farem, el preparem, el treballem per fer política de primera pàgina o de titular d'informatiu. Però s'acaba no fent, no preparant i no treballant.

Podem parlar també de l'organització dels Recursos humans.

El Ministeri d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació veu incrementada les partides destinades a despeses de personal en un 41,43% i dins d'aquestes despeses la gratificació dels assessors hi ha un augment també amb el qual ara passem a quatre persones i una partida sensiblement augmentada. Doblem el nombre de persones de relació especial i multipliquem per sis les gratificacions.

Organismes de justícia.

La partida pressupostària destinada a diferents projectes d'aquest programa experimenta un increment del 10,7%, pràcticament podríem dir si no entréssim a mirar-ho gaire a fons, que és el mateix increment del conjunt del pressupost globalment. Però tots sabem que aquest és un increment totalment insuficient. I, per tant, hem de preguntar aquí com pot ser que amb els problemes que té actualment la Justícia a Andorra i que tots coneixem, el Govern només faci aquest augment del 10,7% a aquest programa, mentre que altres despeses -les acabo d'esmentar- de publicitat i propaganda augmentin un 306%?

Ens hauria d'explicar el Sr. Pintat com la Fiscalia tindrà un pressupost de 544.000 € o el Tribunal

Superior de Justícia de 556.000 € mentre que els seus gabinets de premsa i comunicació disposaran de 722.000 €?

Transferències a famílies i institucions.

Naturalment amb tant nou impuls a despeses de representació i d'assessorament, en definitiva de propaganda, poc impuls queda per transferir determinades partides pressupostàries a famílies i institucions sense finalitat de lucre. Tenim una llista i: en algun cas s'augmenta del 0,48%, els Petits Cantors i l'ONCA del 2,99%, les beques es retallen del 3,5%, les transferències a institucions sense finalitats de lucre es retallen del 40%... En definitiva més publicitat i propaganda i menys atenció social.

Programa 2211- Seguretat pública.

La primera gran incògnita d'aquest projecte pressupostari és, en relació amb el Servei de Policia, saber si les noves contractacions seran de quinze agents de policia -tal com s'explica en la memòria del pressupost, Llibre I, pàg. 45- o, per contra, seran les quaranta-vuit que consten en el quadre dels mitjans humans corresponent a aquest projecte (Llibre II, pàg. 244)?

D'altra banda cal constatar que aquest projecte pressupostari únicament s'incrementa del 6,44% molt per sota de l'increment mitjà del pressupost i és que sembla que el nou impuls pressupostari no arriba ni a l'Administració de Justícia -ja ho he dit fa un moment-, ni tampoc a la seguretat pública. Al Pas de la Casa ja en tenim una bona mostra.

Tampoc amb els Bombers hi ha gaire més bon tracte. Continuaran esperant mitjans i personal -tot i que avui sentíem que no els hi fan falta més.

Programa 4110- Gestió de Serveis (Benestar).

L'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell malgrat les importants necessitats d'inversió que té, únicament veurà incrementada la seva partida en un 3,70%.

Programes de Salut.

Una de les propostes electorals que podríem llegir en el programa electoral del PLA de les darreres eleccions era l'ampliació de l'hospital. Sorprèn veure com el nou impuls del Govern Pintat tradueix aquesta proposta en el pressupost.

El projecte "Estructures sanitàries i socials" que té com a objectiu ampliar les infraestructures i Serveis del centre hospitalari, disposava d'una partida de 3.400.000 €, votada en el pressupost 2005 com a crèdit plurianual. El pressupost 2006 retalla -ja ho he dit fa un moment- 2.800.000 € d'aquest projecte i el deixa en 600.000 €.

El programa electoral del PLA diu una cosa, però se'n fa una altra, i a més a més no necessàriament en un sentit d'interès social.

Hem vist, per això, que sembla que hagin manllevat d'alguna de les nostres propostes electorals i ens parlen de la necessitat de tirar endavant un Pla de salut. No ens preocupa que se'ns manlevi propostes electorals que no hi eren en el programa del PLA, ens satisfà, el que no ens agrada i no compartim és que els 300.000 € pressupostats vagin íntegrament a finançar els treballs d'altres empreses externes.

Ens preocupa perquè potser des del ministeri ja s'ha pensat en alguna empresa amiga tipus *Mc Kinsey* a qui es podria adjudicar el treball...

Per acabar en aquest ministeri jo crec que és probablement l'exemple paradigmàtic del que no hauria de ser un pressupost que es vol de contenció de les despeses de funcionament. Citarem alguns exemples que corresponen al Projecte 01-Serveis generals del ministeri.

Atencions protocol·làries de representació, amb un increment del 316%; Divulgació i publicacions, amb un increment del 3.000%; Reunions, conferències i cursets, amb un increment del 433%; Indemnitzacions per Serveis (dietes i desplaçaments del personal), amb un increment del 419%; i, per compensar, la despesa destinada a infància, joventut i família s'incrementa un 1,36%, la destinada a gent gran un 1,55% i els programes de l'Escola Meritxell -ho acabo de dir- un 3,7%. Sobren comentaris...

Deute públic i operacions financeres.

Segons la memòria del Projecte de pressupost per a l'exercici 2006 l'increment de les despeses financeres serà d'un 55%, ja que passen de 5 milions a 7 milions -ho arrodoneixo- al 2006.

L'amortització del deute públic veu destinats 4 gairebé 5 milions d'euros amb un increment de prop del 50%.

D'altra banda, les despeses financeres que ha de satisfer el Govern com a conseqüència dels interessos derivats de disposicions de préstecs, descoberts de tresoreria o altres despeses financeres, tenen un pressupost de més de 2 milions d'euros.

Aquestes despeses, com bé recordàvem, han crescut de forma extraordinàriament alarmant durant els darrers quatre anys ja que hem passat d'una despesa de 347.000 € l'any 2003 als 2.032.000 € del pressupost 2006: un increment del 585%.

Però aquestes alarmants previsions pressupostàries ja han quedat desbordades i augmentades per la pròpia actuació del Govern.

Mitjançant un decret de data 30 de desembre del 2005 el Sr. Pintat ens feia saber al BOPA que el Govern havia acordat una emissió de títols de deute per un valor nominal de 260 milions d'euros.

D'acord amb aquest decret s'ha d'aplicar l'interès anual al tipus d'interès oficial del Banc Central Europeu a un any. Nosaltres hem fet els nostres números i el 2,8550%, hem de dir que aquest pressupost ja no està adequat perquè els números ens arriben a 7.423.000 euros en quantitat d'amortització pel 2006 que no està al pressupost. La diferència és important amb el que hi ha pressupostat perquè és de més de 2.500.000 €.

Per tant, aquesta emissió de deute públic permetrà cancel·lar algunes de les pòlisses de crèdit existents i reestructurar part del passiu bancari en forma de deute públic.

Des d'un punt de vista de la liquiditat aquesta operació no la discutirem però és insuficient ja que la caixa continua estant a zero, i per tant, caldrà seguir tirant de pòlisses de crèdit.

Si l'objectiu era millorar la liquiditat del Govern per dotar-la de capacitat financera per acabar les inversions en curs, és insuficient.

Probablement l'objectiu només era el de reestructurar el passiu bancari.

Més enllà de l'enormitat de la xifra, aquest episodi és emblemàtic del que nosaltres considerem incapacitat del Govern del Sr. Pintat de plantejar i de dur a terme veritables opcions per a controlar la despesa pública.

El deute acumulat per l'Administració general a finals de l'exercici 2005, xifrat en uns 300 milions d'euros, equival al 17% del producte interior brut. En els mateixos termes el dèficit del 2004 i l'endeutament per equilibrar el pressupost 2006 equivalen al 1,8% i 2,6% del PIB respectivament.

Que ningú em vingui però amb la temptació de comparar aquests percentatges amb els dels estats veïns o encara menys amb els criteris de Maastricht, en primer lloc perquè es tracta del deute del Govern i no el de tota l'Administració pública i en segon lloc perquè el nivell de prestacions del Govern andorrà res no té a veure amb el dels estats de la Unió Europea. Per posar un exemple il·lustratiu al respecte: si l'Estat financés la despesa sanitària en un 50%, el dèficit del 2004 s'hagués situat al 4,2% del PIB, superant, aleshores sí, el famós 3% de Maastricht. Aquest finançament és a càrrec -ho sabem tots- de les cotitzacions d'empresaris i treballadors.

De discurs en discurs, l'objectiu d'estalviar s'ha anat reiterant durant els dos-cents dies de nou impuls,

amb una insistència que ens deixa bocabadats a la lectura del pressupost.

Per moltes acrobàcies pressupostàries que hagi intentat, el Govern no pot amagar la dura i crua situació. S'ha volgut passar el ribot pels diferents ministeris esgarrapant aquí alguns milers d'euros i allí -en menys casos- alguns centenars de milers.

Aquest mètode té un avantatge que és el d'intentar malcontentar a tothom i no cal així haver de fer enfadar molt a ningú. Però també té un inconvenient: suposa plantejar una reducció de la despesa a ulls clucs, que no és en cap cas el resultat d'unes opcions polítiques clares sobre les quals ara el Consell General pogués debatre.

El vostre pressupost, Sr. Pintat, manté amb la despesa pública una relació que podríem qualificar metafòricament -que se'ns entengui bé- d'esquizofrènica. Mentre una meitat del vostre cap sembla assumir la necessitat de reduir els dèficits, l'altra meitat es nega a fer les opcions pressupostàries ambicioses i alhora doloroses que aquell objectiu necessita.

Heu triat de no triar perquè voleu continuar deixant fer.

Els problemes de l'economia, de la nostra economia, són mentrestant cada cop més evidents. La Cambra de Comerç ho ha reiterat recentment. Hi ha una clara necessitat de redreçar l'orientació econòmica del país.

Des de les forces polítiques de l'Alternativa plantejem un acord d'associació amb la Unió Europea com una reforma de regulació del mercat que deixarà Andorra, l'economia andorrana i en conseqüència les empreses andorranes, molt més ben situades que avui per encarar el futur sobre bases clares.

La nostra proposta alternativa a aquest pressupost que considerem inviable pretén així donar a l'economia de mercat els mitjans necessaris que li permetin la millor eficàcia possible perquè pugui produir el màxim de riquesa.

Les empreses, els professionals liberals i els treballadors assalariats necessiten al nostre entendre un entorn estable, unes normes de dret duradores, una Administració eficaç i ràpida i un Estat previsible i previsor.

La llei, la norma, protegeix, en un Estat de dret, contra el clientelisme polític, el favoritisme i l'abús de les rendes de situació.

La igualtat davant la llei i la garantia dels drets no són efectives si les normes legals es promulguen amb una complexitat excessiva.

Quan la llei esdevé incomprendible pel ciutadà s'està oblidant el seu dret a conèixer, per millor poder acceptar, la despesa pública decidida pel Govern.

El desplegament caòtic de la imposició indirecta aquest mes de gener és el contra exemple del que al nostre entendre ha de fer un govern.

Tampoc cal fer grans anàlisis per concloure que existeixen responsabilitats polítiques per l'endarreriment de certes inversions: més de tres anys en la construcció de la xarxa de depuradores en incompliment dels compromisos contrets per l'Estat andorrà amb l'estat espanyol; rius bruts -la frontera del sud és un dels punts negres de la xarxa de rius de tota Catalunya-; col·lectors i abocadors, evidencien la flagrant distància entre el discurs pressupostari i la realitat de la seva execució.

Existeixen responsabilitats polítiques per l'estat actual i les conegudes mancances en les nostres infraestructures escolars. A tall d'exemple en les dues darreres lleis del pressupost -2004 i 2005- es van modificar, en negatiu, inversions aprovades en exercicis anteriors en aquest àmbit per import equivalent al 43% i al 54% del total pressupostat, i ara tornem a votar, i pot haver alguna justificació, però tornem a votar el 41% en negatiu.

Existeixen també responsabilitats polítiques per tenir adjudicada, o bé garantida a algú, obra pública molt per sobre de les actuals possibilitats financeres de l'Administració.

Com a conclusió, la manca de planificació financera dels darrers deu anys, la imprevisió, la política liberal curta de vista, electoralista i clientelar té, avui en dia, una clara i negativa incidència sobre el desenvolupament econòmic i social del país.

En l'àmbit social, la clara i radical distància, Sr. Pintat, entre els vostres discursos i la realitat dels nostres conciutadans la marcava la setmana passada la mateixa premsa, quan vostè declarava el dia 5 de gener al diari conservador espanyol *ABC* que: "mentre governi mai no es pagarà impostos directes a Andorra". El diari *La Vanguardia* de Barcelona ens recordava que la venda de pisos a l'Alt Urgell es dispara per l'elevat preu de la vivenda al Principat.

Un diari andorrà, el *Bon Dia*, ens deia també el mateix dijous dia 5 de gener, que dos mil andorranos i residents se n'han d'anar a viure a la Seu.

El metre quadrat es paga a Sant Julià un 88% més que el 2003 i a Encamp un 100% més que el 2003. En el conjunt del país la vivenda s'ha encarat més d'un 76% els anys 2004 i 2005. Mentre tant, Sr. Pintat, la vostra ministra d'Habitatge va fent rodes de premsa presentant del dret i de l'inrevés les

mateixes, al nostre entendre, ridícules mesures que no convencen a ningú.

El seu pressupost, Sr. Pintat, no és que no aportï solucions al problema de l'habitatge per joves i grans. Ni tan sols se les planteja. És presoner -més ben dit, és copartícep- de l'especulació immobiliària fruit de l'arribada de diner, negre o gris, de fora de casa nostra.

Fins aquí l'expressió sintètica -i vaig conclouent, Sr. síndic, sé que m'he desbordat del temps-, fins aquí l'expressió sintètica de la nostra motivació de l'esmena a la totalitat.

Aquest no és, ho acabem de veure, un bon pressupost.

L'acompanyament tributari del pressupost 2006, amb el desplegament de la imposició indirecta sobre els serveis no és pas millor.

No es compleixen ni es respecten els grans principis d'una bona gestió de Govern en l'àmbit tributari: coherència dels objectius, intel·ligibilitat del dispositiu d'aplicació de les normes i respecte de l'Estat de dret.

Per tot això ens oposem al projecte i no el votarem. Però des de la nostra posició i plantejament d'Alternativa de Govern no ens limitem a aquest refús sinó que presentem una proposta per canviar les coses i per redreçar la situació.

Al capdavant per aconseguir una millora de la situació de les finances públiques calen uns comptes, uns principis i un equilibri institucional.

Els comptes.

Els comptes públics i els indicadors econòmics no són neutres. Serveixen per orientar l'acció política. Si es continua focalitzant l'atenció sobre el dèficit de l'exercici es fa passar a un segon pla el deute de l'Estat, amb la qual cosa es facilita un subreptici augment de l'endeutament de l'Estat.

Esdevé necessari que les decisions de política pressupostària es puguin adoptar sobre la base d'una comptabilitat pública ampliada. Hem de saber quin és l'endeutament global de l'Estat Andorrà. I l'Estat no és només l'Administració general -el Govern- sinó que també són Estat els comuns, les societats públiques participades pels comuns i les societats i entitats de dret públic.

Hem de conèixer quins són els compromisos contrets tant amb proveïdors de béns, obres i serveis com amb el personal al servei del conjunt de les administracions públiques.

És urgent que s'estableixin uns nous criteris de comptabilitat pública que permetin conèixer el patrimoni del conjunt de les administracions

públiques, incloent-hi tant els compromisos contrets com una avaluació de l'actiu net d'aquelles administracions -de totes.

Segon aspecte, els principis.

Proposem l'adopció...

El Sr. síndic general:

Perdó, Sr. Bartumeu, si poguéis anant acabant.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Estic acabant i em queden, exactament, tres minuts o cosa així.

El Sr. síndic general:

Molt bé, doncs.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Proposem l'adopció d'un "Codi de responsabilitat pressupostària" com el que s'ha establert al Regne Unit a iniciativa dels socialdemòcrates britànics.

Aquest Codi ha de fixar l'objectiu d'un rati d'endeutament sobre el conjunt del cicle econòmic i excloure que l'endeutament pugui finançar res més que inversions.

Els britànics han establert així un pacte nacional que ve a conciliar la disciplina pressupostària a mig termini i la gestió activa de la conjuntura econòmica. Un marc com el que proposo no prohibeix pas les decisions discrecionals però obliga a justificar-les a la llum dels objectius que els poders públics han fixat de comú acord.

Es tracta, al capdavant, de definir sense esperar més, pel mig termini, uns principis de política pressupostària prou sòlids que romanguin després de l'alternança política.

I, finalment -i acabo: les institucions.

Per a millorar la presentació i l'abast dels comptes i per a poder assentar aquest nou pacte nacional sobre els principis d'un nou codi de responsabilitat pressupostària cal, evidentment, retrobar la lletra i l'esperit de les institucions tal i com les defineix la Constitució.

La iniciativa del projecte de pressupost correspon al Govern i no es discuteix pas aquesta atribució constitucional exclusiva.

Però la seva discussió i aprovació pertany constitucionalment al Consell General i fa dotze anys, -dotze-, que els governs lliberals d'una manera o altra posen en qüestió -perquè la volen retallar i

condicionar- aquesta competència del parlament andorrà. Aquí tampoc, Sr. Pintat, no heu entès el missatge del 24 d'abril.

El debat del pressupost en seu parlamentària, en aquesta Casa de la Vall, ha de permetre, ha de facilitar a l'oposició el plantejament de les seves opcions alternatives a la política pressupostària del Govern.

Amb la vostra actitud voleu intentar que no es puguin discutir esmenes -com per exemple, permetre la contractació de tretze nous bombers, o destinar 100.000 euros per a la creació d'un Pla interministerial de polítiques per a la joventut- que plantegen una clara alternativa, real i possible.

Andorra és un Estat de dret, amb separació de poders. És alhora un copríncipat parlamentari i no s'hauria de discutir que el Consell General "representa el poble andorrà, exerceix la potestat legislativa, aprova els pressupostos de l'Estat i impulsa i controla l'acció política del Govern".

Gràcies per la vostra atenció.

El Sr. síndic general:

Gràcies Sr. Bartumeu per la seva intervenció.

A continuació donarem la paraula als grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari CDA + Segle XXI té la paraula el Sr. Enric Tarrado.

El Sr. Enric Tarrado:

Gràcies Sr. síndic.

En la sessió del Consell General d'avui correspon analitzar de forma global el Projecte de pressupost presentat pel Govern per a l'any 2006.

D'entrada volem recordar que el Grup Parlamentari CDA + Segle XXI no ha presentat cap esmena a la totalitat de l'esmentat projecte de pressupost i hi ha diverses raons que justifiquen aquesta decisió política i les explicarem tot seguit.

En primer lloc volem esmentar que en consonància amb allò proposat en el nostre programa electoral s'estan desenvolupant en aquest primer tram de legislatura un parell de mesures fiscals que nosaltres considerem força rellevants.

Ens referim, en primer lloc, tant a la modificació de la Llei de l'impost sobre transmissions patrimonials, com a l'augment en determinats supòsits del gravamen d'aquest impost, augment que podrà quedar reflectit en la pròpia llei d'acompanyament del pressupost.

En segon terme, fem referència al compromís expressat pel Govern i pel Grup Parlamentari Liberal en el sentit de crear un impost sobre les plusvàlues generades per determinades transaccions immobiliàries.

Segons el nostre criteri aquestes dues mesures de política fiscal que acabem d'exposar poden tenir importants efectes positius.

Per un costat poden contribuir a ordenar el creixement urbanístic i immobiliari tot introduint certs límits a l'especulació. I per un altre costat poden contribuir a augmentar de forma significativa els ingressos públics.

Estem, doncs, parlant de polítiques fiscals que quedaven expressades en el nostre programa electoral que s'estan tirant endavant de forma decidida i que, al nostre entendre, emmarquen de forma positiva l'actual debat sobre el pressupost.

A això cal afegir-hi el procés d'aplicació dels nous impostos indirectes que tindrà lloc al llarg d'aquest any, així com la fiscalitat sobre l'estalvi derivada de les nostres relacions amb la Unió Europea.

Tot plegat es pot comprovar com es va dibuixant un nou panorama tributari que de forma gradual anirà fent augmentar els ingressos de l'Estat. Un panorama tributari, que val la pena recordar-ho, s'acosta bastant al model fiscal que es té des de CDA + Segle XXI.

A més, també volem recordar en termes generals els següents compromisos per part del Govern de cara a endreçar el país al llarg del 2006.

Primer, desenvolupament de polítiques de sostenibilitat d'acord amb el nostre programa electoral en els àmbits de l'ordenament del territori i del medi ambient per tal de posar fi al creixement urbanístic desmesurat inassumible a mig termini amb els objectius de garantir el valor del patrimoni paisatgístic del país i de millorar la qualitat de vida dels ciutadans.

Segon, elaboració de la nova Llei de societats que permeti organitzar el desenvolupament de la nostra economia tot ordenant els diferents sectors i tot establint criteris de competitivitat i que alhora afavoreixi l'aparició de nous sectors econòmics de cara a la diversificació de l'economia andorrana.

Els esmentats compromisos -i això volem deixar-ho clar-, per a nosaltres són indefugibles.

Bé, això és el que es pot dir pel que fa als aspectes més polítics lligats tant a la qüestió dels ingressos com a consideracions de caire general.

De qualsevol manera cal recordar que el pressupost quan parla d'ingressos es limita a fer-ho amb una

previsió general dels mateixos i que, a més, la Llei del pressupost no pot crear tributs encara que com hem vist pugui modificar gravaments.

A més les noves mesures tributàries no quedaran recollides fins el proper pressupost.

Per tant, quan parlem avui del pressupost convé posar especial èmfasi en l'apartat destinat a la despesa. Cal ara esmentar que quan es parla de despesa pressupostària no es fa en mera previsió general sinó que s'expressen uns compromisos vinculants en matèria de funcionament d'inversió.

Així, doncs, ja situats en l'àmbit de la despesa pública volem recordar ara que en el nostre programa electoral des del CDA + Segle XXI apostàvem fermament per la contenció. Val a dir que entenem que el projecte de pressupost presentat pel Govern planteja segons el nostre criteri augments massa significatius en relació amb les despeses de funcionament. En aquest sentit hem fet algunes esmenes parcials destinades a cridar l'atenció sobre aquest fet.

Cal lamentar que en alguns ministeris com per exemple el de la Presidència, el nivell de la despesa hagi augmentat de forma molt significativa.

Esperem que els resultats d'aquests increments quedin realment justificats en el moment de l'execució d'aquesta partida pressupostària.

Pensem que cal fer tots els esforços per racionalitzar al màxim les despeses de funcionament, reduint-les sempre que sigui possible.

La racionalització de la despesa pública és la millor manera de predicar amb l'exemple quan algú es planteja de realitzar una bona gestió de Govern.

Li demanem que en prengui nota Sr. Pintat, sobretot pensant ja en futurs exercicis pressupostaris, i volem que sigui vàlid -parlant de pressupost- aquell vell precepte de l'economia que diu: "No es pot gastar més del que s'ingressa".

Per a CDA + Segle XXI és bàsic assolir i mantenir l'equilibri pressupostari com a objectiu de política econòmica del país. Això passa per un augment gradual dels ingressos, sempre segons la nostra opinió, dins de l'esquema global de la imposició indirecta fins arribar a la implantació d'un IVA generalitzat que pugui tenir una significativa capacitat recaptadora. I l'assoliment de l'esmentat equilibri pressupostari passa també per reduir o per minimitzar els increments de les despeses de funcionament sense rebaixar, en cap cas, el nivell de qualitat dels serveis públics que ha de prestar l'Administració ja que hem de mantenir i millorar els bons nivells que el país ofereix en matèria de

polítiques sanitàries, educatives i de seguretat ciutadana.

A la vegada, pensem que cal tractar de mantenir o augmentar les despeses d'inversió en les infraestructures necessàries pel país, que sempre haurien de quedar establertes en un corresponent pla de prioritats i d'etapes.

Així doncs, entenem que en l'àmbit de la política d'infraestructures cal fer un important esforç de programació per tal d'atendre de forma prioritària la realització d'aquelles infraestructures essencials per al bon desenvolupament econòmic del país, és a dir, les que afavoreixen de forma més clara i directa l'activitat dels comerciants, dels hotelers i, en general, de tot el teixit productiu d'Andorra.

I això sí, volem tornar a insistir en què les obres públiques quan es realitzin han de causar les menys molèsties possibles als ciutadans. La qualitat de vida i el nostre atractiu turístic no poden quedar afectats per un desenvolupament caòtic de les obres. L'espai públic ha d'estar ordenat, endreçat i fins i tot quan es fan les obres.

Aquesta és, -resumida molt breument-, la nostra filosofia pressupostària. Pensem que l'actual Projecte de pressupost que estem examinant recull aquests principis i objectius que acabem d'expressar, encara que ho fan de forma parcial. És per això que encoratgem al Govern a tenir-los en consideració amb més intensitat de cara a l'elaboració del proper pressupost.

Fins ara hem estat parlant de les línies de la nostra filosofia pressupostària. No obstant, a ningú se li escapa que quan en el Consell General té lloc el debat de totalitat del pressupost no es parla només de política pressupostària en sentit estricte, es parla també i en la seva més elevada expressió de política general. El pressupost és el principal instrument que té el Govern per dur a terme la seva política.

Quan un parlament aprova un pressupost presentat per un Govern li està donant implícitament la seva confiança per a què pugui governar. Estem parlant, doncs, quan ens referim a l'examen i aprovació d'un pressupost d'un acte polític d'extrema importància en la vida d'una legislatura.

Doncs, bé, torna a ser el moment de recordar que aquesta legislatura en clau política ha quedat sobretot definida per l'absència d'una majoria absoluta.

Volem ara recordar el nostre compromís amb els ciutadans, expressat ja en el debat d'investidura de cara a donar l'estabilitat i governabilitat al país. Per sobre dels partits, per sobre dels interessos partidistes hi ha la gent, hi ha els ciutadans. Volem ara recordar

que nosaltres, els representants del poble estem aquí per a servir a la gent, per a servir al país, i la nostra manera de servir-lo des de CDA + Segle XXI és donant-li estabilitat.

Es va donar recolzament a la investidura del cap de Govern, i no tindria cap sentit posar ara en dubte l'estabilitat de la legislatura en la primera votació pressupostària que té lloc.

Malgrat el que alguns puguin dir, això no és votar un pressupost a canvi de res. Si algú considera que l'estabilitat política és una cosa poc important o irrellevant aquest és el seu problema. Per a nosaltres l'estabilitat és una condició necessària per al progrés d'un país. Nosaltres no volem defugir de la responsabilitat que ens han atorgat els electors.

Vista la correlació de forces existents actualment al Consell General, volem deixar ben clar que hem valorat amb la màxima responsabilitat tot allò que implica l'aprovació d'un pressupost de cara al bon funcionament del país.

Ara bé, tot i ser l'estabilitat una condició necessària per al progrés econòmic i social no és suficient. No hi ha prou amb tenir un pressupost sinó que a més ha de ser bo. Un pressupost ha de ser un instrument adequat per ordenar la vida econòmica d'un país. Ja hem definit anteriorment des de CDA + Segle XXI les característiques que consideràvem que havia de tenir un bon pressupost per a l'Andorra d'avui i, hem dit que des del punt de vista dels ingressos i de les futures previsions en relació amb aquest apartat, que es poden fer -des del punt de vista dels ingressos com de les despeses- el pressupost que ara estem examinant quedava situat en bona part dins de la filosofia pressupostària expressada en el nostre programa electoral.

Per tant, volem deixar clar que si bé és cert que en primer lloc no hem formulat una esmena a la totalitat a aquest pressupost per un criteri d'afavoriment de l'estabilitat per tal d'estalviar una crisi política que perjudicaria, sense dubte, al país cal dir que també existeixen altres raons que expliquen la nostra decisió. Així no hem fet una esmena a la totalitat també pel fet que compartim, si més no parcialment, la filosofia de política pressupostària que conté el projecte que avui estem considerant.

Dit això, també volem fer la següent reflexió. Sr. cap de Govern, aviat disposarà de la seva pròpia eina pressupostària. Podríem dir que s'ha acabat el període de rodatge. Ja no valen ni els errors ni les justificacions invocant les condicionants derivades de l'anterior legislatura.

Sr. cap de Govern, a partir d'ara podrà governar amb els seus propis instruments pressupostaris, i li demanem que governi bé. També li volem recordar,

Sr. Pintat, que governar bé en una legislatura on no hi ha majoria absoluta vol dir trobar els recolzaments parlamentaris necessaris per a cada votació.

No interpreti, Sr. cap de Govern, el nostre compromís amb la governabilitat i l'estabilitat com una mena de carta blanca que li permetrà anar tirant al llarg de tota la legislatura; interpreti'l més aviat en termes de voluntat de col·laboració. Si vol mantenir i renovar el nostre recolzament li demanem i li demanarem una acció de Govern eficaç, i li demanarem també un diàleg programàtic constant. Haurem de parlar i negociar i haurem de consensuar polítiques i propostes concretes. Per tant, per part nostra trobarà la total disposició a col·laborar per tal d'arribar a acords de cara a afavorir el procés i l'estabilitat del país.

En aquest sentit considerem rellevant reproduir algunes paraules que vàrem pronunciar en la nostra intervenció en el debat d'investidura i que permeten situar força clarament el nostre posicionament polític, -i cito textualment: "*Des de la coalició CDA + Segle XXI vam apostar certament per l'existència parlamentària d'una majoria relativa. El que no volem, però, és que aquesta majoria relativa sigui un instrument al servei d'aquells que puguin desitjar la inestabilitat. Al contrari, volem que sigui un eficaç medi per assolir que el diàleg presideixi el quefer parlamentari i les necessàries relacions de control que el Consell ha d'establir amb el Govern. En aquest sentit CDA + Segle XXI aposta per l'estabilitat assolida des del diàleg i del consens i no des del "rodillo" parlamentari. Volem advertir també que l'estabilitat no és una fi en ella mateixa sinó que ha anat destinada, en primer lloc, a afavorir la negociació i el diàleg; en segon terme a propiciar la governabilitat i en darrera instància a afavorir l'interès general.*" -final de citació.

Bé, ja només em queda enunciar el sentit del nostre vot en aquest debat de totalitat. De la nostra exposició se'n desprèn tant una aposta clara per l'estabilitat política com un cert grau de coincidència amb els principals plantejaments que es formulen en el Projecte de pressupost presentat pel Govern.

En base a aquest doble argument el nostre vot serà contrari a l'esmena a la totalitat que avui es discuteix.

Per concloure, volem insistir en què no votem un pressupost a canvi de res. En l'àmbit de la política fiscal s'està avançant en base a allò establert en el nostre programa. En tot allò relatiu a l'organització del territori i de l'urbanisme així com en el que fa referència a la preservació del medi ambient el Govern ha expressat la seva voluntat d'aplicar noves i eficaces polítiques durant l'any 2006 de cara a fer

efectiu un creixement veritablement sostenible. Esperem que ho apliqui i que ho compleixi.

En l'àmbit de la despesa pública s'han començat a introduir, encara que tímidament criteris de racionalització. Pel que fa a l'organització econòmica el Govern ens ha expressat la seva ferma voluntat de tirar endavant la nova Llei de societats. I, finalment, volem tornar a insistir en el fet de què l'aprovació del pressupost constitueix una condició necessària per a l'estabilitat política i econòmica del país. La nostra aportació haurà estat decisiva en aquest sentit.

Moltes gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies, Sr. Tarrado, per la seva intervenció.

Doncs, continuant el torn dels grups parlamentaris intervé pel Grup Parlamentari Lliberal la Sra. Conxita Marsol.

Teniu la paraula.

La Sra. Conxita Marsol:

Moltes gràcies, Sr. síndic.

Avui, ens trobem en la sessió de debat de totalitat del Projecte de Llei del pressupost que per l'exercici 2006 ha presentat el Govern. Projecte de Llei de pressupost al que una vegada més el Grup Parlamentari Socialdemòcrata ha presentat una esmena a la totalitat per posar de manifest la seva disconformitat amb el mateix. Hem escoltat amb molta atenció els arguments en què justifica aquesta esmena a la totalitat, i com deuen intuir no ens han convençut i per tant el Grup Parlamentari Liberal hi votarà en contra.

I no hi estem d'acord perquè entenem i creiem fermament que el nostre sí que és un pressupost realista, transparent, social i solidari, un pressupost elaborat per donar compliment a les necessitats del país, un pressupost que prioritza inversió en infraestructures viàries, en educació, en sanitat, en medi ambient i un gran increment a nivell de serveis en política social, ajuda a l'habitatge.

Un pressupost que aposta per potenciar la formació i la qualitat de recursos, per fomentar el turisme, la indústria, els serveis i per la diversificació econòmica tot i encarant un futur tecnològicament avançat i social.

Entenc que aquest no és el pressupost que vostès elaborarien, si tinguessin la responsabilitat de governar, però la realitat és que aquesta responsabilitat és del Partit Liberal i aquests pressupostos donen compliment al nostre programa i

al programa d'investidura que ens va presentar el cap de Govern.

Nosaltres votarem a favor del pressupost que ha presentat el Govern, al que donem suport, hi ho farem perquè és el pressupost que marca l'inici d'una nova etapa de govern liberal a Andorra, una etapa marcada per la necessària evolució que el país està experimentant. I el Partit Liberal com a partit viu que és i dinàmic, també evoluciona amb Andorra i aquest pressupost s'adapta a aquesta evolució i a aquestes necessitats.

Una nova etapa que ha de donar un nou impuls a Andorra, un nou impuls dins del liberalisme que ha governat i continua governant. Amb aquest pressupost podrem afrontar les necessitats i els nous reptes que la societat i el sistema econòmic precisen, un pressupost que ens permetrà indagar les polítiques fixades en el programa electoral que va merèixer el suport majoritari dels electors, als que hem de rendir comptes.

I ho farem amb la responsabilitat que això comporta i amb la ferma decisió i el convenciment que votant aquest pressupost treballem per Andorra i pel seu futur. Perquè aquest pressupost ens dóna les eines per continuar treballant per una Andorra més prospera, cohesionada, socialment avançada i respectuosa amb el medi ambient, una Andorra d'igualtat d'oportunitats que evoluciona, sense renunciar, això mai, a la nostra peculiaritat i especificitat.

I defensem aquest pressupost perquè, com es diu en la seva presentació, està elaborat de manera realista, atenent els compromisos reals adquirits pel Govern i que estableix les directrius político-econòmiques envers el país i pel seu desenvolupament, un pressupost que promou la inversió pública que és el deure de tota administració que vulgui donar impuls a la seva economia.

Un pressupost per fer progressar el país i millorar el grau de benestar dels ciutadans.

Un pressupost, -també ho he de dir-, de contenció de despesa, perquè toquem de peus a terra i som realistes, i sabem que és necessari ordenar i racionalitzar la despesa pública, sense renunciar a les inversions necessàries i als serveis i atencions imprescindibles.

Ara, voldria entrar en el detall d'algunes de les partides que aquest pressupost preveu, perquè penso que és important assenyalar, encara que sigui a títol d'exemple, que votarem a favor perquè es destinen partides importants per a la millora d'infraestructures, i concretament 58,5 milions d'euros dels quals una part són per finalitzar la nova carretera entra la Margineda i el Pont de la Palanca

de Santa Coloma, que ha d'estar finalitzada el proper setembre, i que suposarà l'alternativa a l'actual vial i facilitarà la posta en funcionament del carril prioritari, amb la clara finalitat de donar millora a la mobilitat que és el primer punt de preocupació dels nostres ciutadans.

Per això el pressupost preveu 5,8 milions d'euros en projectes estratègics i de transport, el que suposa un increment del 198% respecte a l'exercici anterior.

Aquest pressupost també preveu partides per la perllongació del vial d'unió que ha d'unir el túnel del Grau de la Sabata amb el vial de l'obac, i per la finalització del túnel del Pont Pla més conegut ara amb el nom del Grau de la Sabata, i que el Govern ens ha assegurat que s'obrirà abans d'aquest estiu.

L'inici de la carretera de la variant de Sant Julià, l'eixamplament de la cruïlla d'Engolasters amb l'avinguda Miquel Mateu, la continuació de les obres de millora de la corba de Ràdio Andorra, l'acabament de les obres de la cruïlla d'Anyós i Sispony, i tot i això una sèrie d'inversions en el mateix sentit.

Un pressupost que preveu 20,1 milions d'euros per donar suport al teixit empresarial per crear les condicions precises per a la modernització de les empreses existents.

Un pressupost que preveu 19 milions d'euros per la regulació econòmica de sectors productius així, dels quals 4 milions a agricultura i 7 milions a indústria.

El turisme al que no deixarem de potenciar, s'hi destinaran 7,9 milions d'euros.

A la política exterior també s'hi destinen 6,9 milions d'euros, -el que suposa un 8% d'increment respecte el pressupost de l'exercici anterior-, per poder desenvolupar totes les àrees que cobreix l'acord de cooperació signat amb la Unió Europea i per continuar treballant en aquest àmbit de relacions amb Europa.

Un pressupost que preveu una partida a nivell d'inversió de 19,8 milions d'euros a la política mediambiental, per al que tenim una especial sensibilització, perquè un país com el nostre precisa d'unes eines i infraestructures que el facin mediambientalment més que correcte. Assumirem les nostres obligacions per vetllar per a la utilització racional del sòl i dels recursos naturals perquè aquest és el millor llegat que podem i hem de fer a les futures generacions, un equilibri ecològic i racional i un creixement regulat.

Per això, aquest pressupost preveu el necessari per complir amb els compromisos contrets i adquirits i, per tant, una gran part es destinarà a la finalització de les inversions del Pla de sanejament de les aigües.

Un pla que en un 80% estarà finalitzat el proper mes de març i la resta a la fi de l'any.

La previsió pel Pla de sanejament creix d'un 52% respecte a l'exercici anterior, la gestió de residus un 34%, la gestió i el control ambiental un 42%.

L'educació és la base de qualsevol Estat de dret, el potencial dels nostres infants i joves, és el nostre potencial. La seva educació i formació és el nostre objectiu i el seu dret. Volem donar a l'educació una gran qualitat, i el pressupost hi destina 63,5 milions d'euros, i vull destacar alguns exemples d'inversió: 4,3 milions d'euros pel centre escolar de Sant Julià; 3,5 milions d'euros pel nou centre de secundària de la Vall del Nord; 1,95 milions d'euros pel nou centre de secundària de la Vall d'Orient; 1,4 milions d'euros pel nou centre escolar de Canillo.

Al projecte general d'educació s'hi destina un 93% més que en l'exercici anterior.

El foment de la joventut s'incrementa al pressupost en un 52%; a l'esport escolar un increment del 87%.

A nivell de seguretat ciutadana, que és per nosaltres un dels nostres béns més preuats, -i penso que tots els ciutadans d'aquest país ens sentim orgullosos del seu nivell-, aquest pressupost preveu les partides necessàries perquè es puguin dotar de més efectius i de més mitjans materials per continuar en aquesta línia i per millorar, i així hi estan destinats 29,6 milions d'euros.

I, també, el pressupost destinat a la justícia també mereix una especial acceptació per part d'aquest grup, ja que la justícia és un dels nostres objectius perquè una societat moderna, democràtica i avançada com la nostra necessita dels instruments necessaris per garantir al màxim la seguretat jurídica. Aquest pressupost hi preveu 6,2 milions d'euros.

I aquest és un pressupost que preveu els mitjans per continuar gaudint d'un sistema sanitari de qualitat i per millorar la política sanitària que el Partit Lliberal pensa que és la que Andorra necessita. I així destina 13,4 milions d'euros a sanitat: una gran part per finançar el SAAS; 6,36 milions d'euros, pel Servei d'Atenció Primària; 4,5 milions d'euros, pel Centre Hospitalari Andorrà i 2,8 milions d'euros en infraestructures i centres de salut, i així tot un seguit.

Un pressupost social i solidari que hi destina 10,8 milions d'euros -un 22% més que l'any anterior- amb 4,3 milions per programes de prevenció i integració: a la promoció social s'hi destinen 3,4 milions dels quals 1,2 milions per beques de beneficència per estudiants.

Un projecte per la gent gran que creix d'un 27%.

Les pensions per persones amb discapacitació creixen un 2%, les ajudes a organitzacions no

governamentals d'un 53%, les pensions de solidaritat es fixen en un 75% del salari mínim, i 2,2 milions d'euros per polítiques d'habitatge.

Les previsions per la política d'ajuda a l'habitatge, mereixen una especial menció per la seva transcendència. Un pressupost que preveu 2,2 milions d'euros per fer front a la política liberal d'ajuda a l'habitatge, una política que ha de permetre que tots els andorrans i residents tinguem dret -el dret que la nostra Constitució reconeix- a un habitatge digne.

El mateix pressupost contempla un increment en el tipus d'ITP als efectes d'incrementar els ingressos en aquest concepte per tal de destinar-los a l'ajuda a l'habitatge i obtenir fons per finançar aquest projecte que avui és una realitat amb la creació del Ministeri de l'Habitatge, un ministeri específic per aquesta necessitat que ja ha posat en marxa polítiques d'ajuda i que posarà en funcionament, en breu termini, la borsa de l'habitatge.

En resum un pressupost que prioritza les infraestructures, l'educació, el medi ambient, la sanitat i la política social, així com l'accés a l'habitatge.

Per tant, des del Grup Parlamentari Liberal estem convençuts que aquest és el pressupost que necessitem per fer la política a què ens vam comprometre en la campanya electoral que és la política liberal que Andorra necessita.

En conseqüència, aquest pressupost, com és lògic i evident, ens el fem nostre i el votarem perquè reflecteix aquest nou impuls i un nou tarannà de fer política, amb il·lusió i treball seriós i responsable per Andorra, un pressupost realista, realitzable i assumible i que és el pressupost que necessitem, igual que necessitem i exigim, des del Grup Parlamentari Liberal, una estricta i rigorosa gestió pressupostària, una gestió eficaç, transparent amb un control estricte de la despesa i dels ingressos i amb una clara voluntat d'equilibri pressupostari a mig termini.

Un pressupost, és cert, que neix condicionat per les obligacions que va contraure el Govern que ens va precedir i que per responsabilitat i coherència assumim, com ho hauria de fer qualsevol altre Govern, però que encara amb decisió els reptes del futur de l'economia andorrana, una economia que és cert que no està en el seu millor moment. Les perspectives per a l'any 2006 són de moderació de l'activitat econòmica global, però encara en evolució positiva.

Aquesta mateixa setmana coneixiem la valoració que de la temporada 2005 feien les associacions del sector hotel·ler que coincidien en una valoració positiva i fins i tot millor que la de l'any 2004.

No hem d'oblidar que el creixement real de l'economia d'Andorra durant l'any 2004, segons els estudis de la Cambra de Comerç i Indústria d'Andorra es pot apropar al 4%, és a dir, que l'evolució econòmica andorrana durant el 2004 està en la línia de comportament més favorable dels veïns europeus.

Durant aquest any 2005, el nombre de llocs de treball continua augmentant amb una evolució de tendència positiva.

En el període comprès entre l'octubre de 2004 i el setembre de 2005 el salari mitjà s'ha incrementat d'un 5,6%.

Quant a les importacions, la variació interanual compresa entre els mesos de desembre 2004 i desembre 2005 continua essent positiva en un 3,9%. Les exportacions en el mateix període s'han incrementat més d'un 11%.

L'entrada de vehicles es manté i fins i tot l'evolució de la tendència s'ha tornat positiva d'un 1,5%.

D'aquestes dades hem de concloure que tot i que ens trobem en una situació econòmica menys favorable que en altres èpoques, la nostra economia està en evolució positiva, que tenim un país amb potencial i competitiu i que ens correspon treballar per continuar en aquesta línia.

El creixement previst per l'OCDE pels països europeus per l'any 2005 és de l'1,9% i les previsions de creixement per Andorra fetes per STANDARD & POOR'S són d'un 2,5%, és a dir, que estem en la línia.

La mateixa empresa dona com a previsió de Producte Interior Brut per Andorra en 2.200 milions d'euros.

Per tant, i per anar acabant, el Projecte de pressupost que el Govern ha presentat i al que donarem suport, és un pressupost realista, transparent que preveu un total de 340 milions d'euros en despeses que suposa un increment d'un 10,40% respecte al pressupost de l'any anterior i 294 milions d'euros d'ingressos -que creixen en un 17%- el que comporta un dèficit pressupostari de 47 milions d'euros, el que suposa un dèficit anual inferior al 3% del PIB i, per tant, un dèficit assumible i que compleix, -gosem dir-ho-, amb els criteris de Maastricht.

Els ingressos incorporen els imports que es preveu recaptar en concepte de l'increment de l'ITP, que el pressupost preveu, que passi a ser del 2,75% pel Govern el que suposa una previsió de recaptació de 22 milions d'euros i també contempla el nou impost indirecte d'activitats comercials, que com sabem es fa efectiu a partir de l'1 de gener a la mateixa Duana en el moment d'entrar els productes gravats per

aquest impost, i que suposa la innovació d'incrementar els ingressos amb aquest impost indirecte.

El Grup Parlamentari Liberal considera que aquesta previsió d'ingressos és correcta i prudent i s'ajusta a la realitat.

Aquest pressupost no preveu ingressos en concepte d'ISI i IPI que vindran a incrementar el pressupost de l'any 2007 ja que la seva recaptació està prevista pel primer trimestre d'aquest any 2007, tot i correspondre a l'exercici 2006. Això suposarà un important increment dels ingressos i és el resultat de l'aplicació de la política tributària que el Partit Lliberal ha posat en funcionament i que permetrà que el Govern continuï invertint en infraestructures i serveis, mantenint la línia d'endeutament molt per sota dels criteris de Maastricht que l'estableixen en un 60% del PIB l'endeutament del Govern que està aproximadament al 16%, és a dir, molt per sota.

No vull acabar sense fer unes darreres consideracions de caràcter més general, més de tipus "macroeconòmic" si em permeten el tecnicisme.

El pressupost que ens ha presentat el Govern assegura que els principals indicadors econòmics es mantinguin en valors molt apropiats i que fan que la política econòmica del Govern del Partit Lliberal rebi una molt bona valoració d'institucions i observadors econòmics internacionals.

Efectivament, estem convençuts que malgrat la situació internacional no excessivament favorable, l'acció del Govern al que donem suport, pot mantenir un creixement sostenible del Producte Interior Brut, que el nostre dèficit fiscal per aquest exercici i el deute acumulat està molt per sota dels criteris de Maastricht, que la prudent política tributària, endegada pel Partit Lliberal, i que s'acabarà de desenvolupar durant l'exercici 2006 millorarà substancialment els ingressos.

Per tant, el Grup Parlamentari Liberal votarà en contra de l'esmena a la totalitat presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata i a favor del pressupost presentat pel Govern. Hi ho farà perquè aquest és el pressupost que ens permetrà iniciar el compliment del nostre programa electoral i cobrir les necessitats del país i, per tant, el pressupost que Andorra necessita avui.

Moltes gràcies, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies, Sra. Marsol, per la seva intervenció.

Doncs, acabades les intervencions dels grups parlamentaris té la paraula el Govern.

Intervé pel Govern el Sr. ministre de Finances. Teniu la paraula.

El Sr. Ferran Mirapeix:

Gràcies Sr. síndic.

L'inici d'una nova etapa i l'elaboració dels pressupostos per a l'exercici 2006, coincideixen amb una transformació necessària de les bases de confecció del mateix, en coherència amb el nou impuls de la nostra opció política.

El Govern ha pres la determinació de fer una concepció realista del pressupost pel 2006, que es basa a atendre els compromisos reals adquirits, i alhora permetre un creixement controlat de la despesa degudament justificada. La introducció de criteris d'eficiència i eficàcia en la gestió pressupostària, ens permetrà monitoritzar l'impacte dels diversos programes desenvolupats des dels ministeris envers la nostra ciutadania.

Sota la figura dels pressupostos de l'Estat, es manifesten les directrius politicoeconòmiques d'aquest Govern envers el nostre país i el seu desenvolupament futur.

Volem un país modern, pròsper i solidari, que generi una millora actual i futura del conjunt de la societat amb igualtat d'oportunitats amb uns nivells de benestar més alts i amb més cohesió social. Aquest model es podrà assolir si la nostra economia té un creixement estable, eficient i competitiu, sota una pressió fiscal moderada que ens permeti donar resposta als reptes de la globalització.

Una economia creadora de llocs de treball i generadora de riquesa, que permeti als nostres joves oportunitats de treball en el futur.

Les iniciatives econòmiques proposades en aquest pressupost representen el 23,5% de la despesa total. És a dir, 80,5 milions d'euros. I es basen en quatre eixos fonamentals.

Primer: la millora de les infraestructures bàsiques i de transport amb una dotació de 58,5 milions d'euros, que representen el 18,3% del pressupost, i que està detallada en la classificació funcional 51.

Segon: el suport al teixit empresarial del país en els diversos sectors existents, amb una dotació de 20,1 milions d'euros, que representen el 5,9% del pressupost, compresa en la classificació funcional 7, titulada "Regulació econòmica als sectors productius", que està dotada aquesta classificació funcional amb 19 milions d'euros, i la classificació funcional 62 "Regulació comercial" dotada amb 1,1 milions d'euros. Aquesta quantitat total suposa un increment del 30,6% envers el pressupost del 2005.

Tercer: la creació d'una plataforma estratègica dotada pressupostàriament amb 1,6 milions d'euros, que desenvolupi els paràmetres adequats per diversificar la nostra economia a mitjà termini vers altres sectors productius avui no presents. Aquesta plataforma està present en el pressupost en el programa 1211, departament 150, projectes 1 i 2, amb dotacions pressupostàries de 1.260.000 euros i 412.000 euros respectivament, arrodonint.

I per últim, quart punt: una pressió fiscal estatal baixa, que situem entorn del 20% del PIB. Aquesta és una de les forces competitives del nostre país, com ho reconeix el propi o ho legitima el propi Fons Monetari Internacional, al dir que "els petits països poden adoptar models legítims de sistemes tributaris amb una fiscalitat reduïda i llibertat de control de canvis que contribueixin al desenvolupament de la seva economia".

Dintre dels projectes associats als programes econòmics, ens agradaria destacar els següents:

Primer: els esforços que es faran per millorar la circulació dintre de les nostres fronteres, avançant d'aquesta manera els treballs iniciats en noves infraestructures. En el pressupost del 2006 es destinen 52,5 milions d'euros a la xarxa viària per donar resposta als problemes de trànsit que viu el nostre país. Ens agradaria posar especial èmfasi al programa 5121 titulat "Carreteres generals", que està dotat amb 19,8 milions d'euros, que representen millores substancials en les carreteres generals 1, 2, 3 i 4, i també el programa 5125 dotat amb 25,6 milions d'euros i que es destinaran a noves infraestructures viàries que permetran la utilització de vies alternatives, alleugerant, així, a mig termini, el trànsit del nostre país.

Aquí faré referència al treball fet des del Ministeri d'Ordenament, per poder adequar els plurianuals a la realització real de l'obra. És a dir, a l'hora de fer el pressupost s'ha revisat obra per obra, i s'ha adequat els plurianuals, i d'aquí vénen les quantitats en negatiu dels plurianuals a les realitzacions reals que aquestes obres estan tenint, i a les projeccions que tindran de cara el futur.

Segon: pel que fa als sectors, segurament, més importants de la nostra economia, avui dia, amb un pes específic més important, és a dir, el turisme i el comerç, el Govern dota el pressupost del 2006 amb crèdits valorats amb 10,2 milions d'euros. El que representa un augment del 19,8% envers el pressupost del 2005.

El Govern concentrarà els seus esforços amb la promoció turística exterior, que ve representada pel programa 7321 amb 6,7 milions d'euros, el que

representa un augment del 18,3% envers el pressupost de l'any 2005.

La creació del Pla d'ajuda en els processos de modernització i renovació, així com el Pla de qualitat integral per les petites empreses, ens ha de permetre millorar la qualitat dels serveis, d'aquestes petites empreses. Aquests plans els iniciarem durant l'any 2006, a nivell de prova. És per aquesta raó que la dotació inicial és només de 200.000 euros. Són els programes 7211, departament 570, projectes 9 i 10.

Però preveiem que en els propers exercicis aquestes iniciatives tindran una repercussió pressupostària molt més significativa. És només a través d'una gestió professionalitzada i de qualitat, que la nostra economia progressarà sòlidament cap al futur.

El projecte d'oficina estratègica tecnològica ens permetrà desenvolupar l'entorn adequat perquè la nostra economia es diversifiqui en altres sectors d'alt valor afegit. Aquest projecte requerirà d'una nova llei de societats, moderna i transparent.

La implementació del model fiscal indirecte aprovat pel Consell General el novembre del 2004 s'està aplicant per primer cop aquest any 2006, amb l'entrada en vigor de les noves figures tributàries de l'impost indirecte sobre la prestació de serveis (ISI), sobre la producció interna (IPI), i sobre les activitats comercials (IIAC).

La generalització d'aquest model tributari a tots els actors de l'economia amb uns tipus impositius baixos, un sistema de gestió àgil i senzill per a l'administrat, i amb un cost mínim per a l'Administració, han estat les premisses d'aquestes noves figures tributàries. Amb aquest sistema impositiu indirecte, la pressió fiscal per a l'empresari i per al resident continua sent molt competitiva envers els nostres països veïns.

Però el creixement econòmic ha de ser ordenat i respectuós amb el medi ambient. Aquest Govern manté la sensibilitat en política mediambiental, i així ho demostren els recursos que destinem al programa 4441 "Vigilància de la qualitat ambiental", que ha tingut un increment envers l'any anterior d'un 10%; al programa 4431 "Patrimoni natural", que té un increment envers l'any anterior d'un 95%; el programa 4423 "Recuperació del medi ambient", que té un increment envers l'any anterior del 50%; el programa 4422 "Gestió dels residus" que té un increment del 32% envers l'any anterior; el programa 4421 "Pla de sanejament" que té un increment del 52%. Tots aquests programes inclosos en la categoria funcional 44, ascendeixen a un import total de 19,9 milions d'euros, i representen un increment del 41% respecte al pressupost de l'any anterior.

Aquest respecte amb el medi ambient no seria possible sense les activitats agrícoles i ramaderes de la nostra pagesia.

És per aquest motiu que el pressupost del 2006 incrementa la seva aportació a les activitats ramaderes, projecte 7131, en un 16%, i a les activitats agrícoles, projecte 7121, en un 13% envers el pressupost de l'any anterior.

L'educació és un altre dels grans eixos del nostre pressupost. Hem de poder garantir l'entorn adequat perquè la nostra joventut pugui desenvolupar totes les seves aptituds, les seves capacitats i el seu talent, perquè esdevinguin ciutadans i ciutadanes responsables. És per aquest motiu que hem incrementat el pressupost d'educació en 14,6 milions d'euros respecte al pressupost del 2005, fins un total de 63,5 milions d'euros, representant un 18,6% del pressupost total del 2006, i un increment del 30% envers el pressupost del 2005.

Cal destacar el 42,9 milions destinats al projecte 4221 "Ensenyament maternal obligatori, batxillerat i formació professional", amb un increment de 6,2 milions envers el pressupost del 2005. O també, els 14,8 milions d'euros destinats al projecte 4212 "Infraestructures escolars, amb un increment de 7,6 milions d'euros envers el pressupost del 2005. O els 1,5 milions d'euros destinats al projecte 4222 "Ensenyament especialitzat, amb un increment del 61% envers el pressupost del 2005.

I aquí també faig un incís, perquè, aquí, en aquest projecte 4222, hi ha el departament 600, projecte 19 "Escola Meritxell" amb una dotació d'1,5 milions d'euros i un augment sobre l'any anterior d'un 56%.

I per últim, els 2,1 milions d'euros que es destinen al projecte 4223 "Ensenyament universitari", amb un increment del 30% envers el pressupost del 2005.

Aquí, afegir, també, que la despesa pressupostària per càpita d'aquest país, d'Andorra, en educació és equivalent a la de França, per posar exemples de països veïns, i és 20 vegades superior a la de Catalunya.

La pràctica de l'esport forma part del procés educatiu dels infants. És per aquest motiu que des del Govern concentrarem recursos especialment en l'esport escolar. I així ho demostren els 1,6 milions d'euros destinats al programa 4313 "Suport a activitats esportives", incrementat en un 28% i integrat pels: projecte 14 "Esquí escolar", que té una dotació d'1.300.000 euros; projecte 18, que representa 236.000 euros, i el projecte 21 "Esport i salut", que és un projecte nou, amb una dotació de 20.000 euros.

Per últim, el Govern continuarà recolzant a les federacions esportives, màxima representant dels

esports de base i de l'esport d'èlit, amb una dotació pressupostària de 3.592.000, que representa un increment del 13% envers el 2005, programa 4314, projecte 6.

La protecció civil i seguretat ciutadana són un dels grans actius que té el nostre país, i la nostra obligació és conservar-lo, i si cal millorar-lo. És per aquest motiu que el Govern destinarà el 8,7% del pressupost, és a dir 29,6 milions d'euros a preservar la tranquil·litat que els nostres ciutadans tenen de sentir-se lliures i alhora protegits. Aquesta quantitat representa un increment del 23% envers el pressupost del 2005. Destinarem 10,4 milions d'euros al projecte 2213 "infraestructures", 5,5 milions d'euros al projecte 2212 "Prevenió i extinció d'incendis", i 13,7 milions d'euros al projecte 2211 "Protecció civil", amb increments respecte al pressupost de l'any 2005 del 65%, 11% i 7% respectivament.

Quant al tema de la Policia, també fer un incís, la raó per la qual hi ha les 48 contractacions es basa amb les contractacions noves d'aquest any més les vacants que s'han anat produint en anys anteriors, que no s'han pogut encara contractar.

La Justícia és un objectiu i una obligació de l'Estat, que ha de dotar-la dels mitjans necessaris perquè la seva ciutadania gaudeixi de la màxima seguretat jurídica. Volem donar un nou impuls a la Justícia, i és per aquest motiu que n'hem incrementat el pressupost fins a 6,2 milions d'euros, el que representa un increment de l'11% envers el pressupost del 2006.

Aquí, també, fent un incís, i sent respectuosos des del Govern amb la divisió del poder judicial amb l'executiu, vàrem rebre per part del Consell Superior de la Justícia, una proposta de pressupost que vam integrar en la seva totalitat amb el que són els pressupostos de l'Estat.

El benestar social continua estant en el centre de les propostes del programa liberal. Com va dir el nostre cap de Govern en el seu discurs d'investidura "no es pot tenir una societat acceptable sense un estat de benestar sòlid". I aquesta voluntat política es reflecteix en un increment del 22% en els programes de protecció i promoció social, que sumen en el pressupost del 2006 un total de 10,8 milions d'euros.

Treballarem i continuarem treballant perquè la nostra societat sigui cada dia més cohesionada fugint de tòpics.

La velocitat del desenvolupament econòmic d'Andorra és única. No hi ha dos velocitats. Però això sí, tenim 70.000 realitats socials diferents dintre del nostre país. I és per aquest motiu que els nostres programes van dirigits a les persones, ja que elles són

el centre de tota acció política, i més concretament, a les persones que necessiten un recolzament especial en una etapa concreta de la seva vida. Cal destacar l'increment del 20% en el programa 3133 "Pensions a persones amb discapacitats", amb un crèdit total d'1,4 milions d'euros, també l'increment del 16% en el programa 3121 "Atenció primària", que compta amb crèdits de 390.000 euros, o l'increment del 29% al projecte 116, del programa 3132 "gent gran" que compta ja amb una dotació pressupostària de 250.000 euros.

També destacarem l'increment del 13% en el programa 3211 "Beques i ajudes als estudiants", o per últim i no menys important, els 2.230.000 euros que proposem dedicar a les polítiques d'habitatge que es veuen reflexats en el projecte 3221, amb un increment del 94% envers el pressupost del 2005.

La salut forma part del benestar, i encara que Andorra compti amb un sistema sanitari excel·lent, no podem ser conformistes. És per aquest motiu que el pressupost de la sanitat puja d'un 21% envers el pressupost del 2005, representant una dotació pressupostària total de 13,4 milions d'euros.

En aquest capítol ens agradaria destacar l'increment del 46% en vigilància epidemiològica, projecte 4120; l'increment del 31% en el finançament del SAAS, projecte 4111; els 300.000 euros que dedicarem al Pla estratègic de salut, projecte 4122; o per últim, l'increment del 51% en el projecte 4112 "Transport sanitari", dotat en 797.400 euros.

Per resumir, els programes associats a acció social i salut, comptaran per a l'exercici 2006 amb una dotació pressupostària de 24,3 milions d'euros, que representa un increment de més de 4,2 milions d'euros representant, també, aquest increment de 4,2, un 21% d'increment envers el pressupost del 2005.

En matèria cultural hem concentrat els recursos de l'Estat en projectes concrets, com ho demostren els increments del 27% en el programa 4531 "Biblioteca Nacional"; el 9% d'increment en el programa 4551 "Política lingüística"; i l'increment del 4% en el programa 4541 "Promoció i acció cultural". Aquests tres programes representen uns crèdits d'1,25 milions d'euros.

El cap de Govern en el seu discurs d'investidura va dir que un dels seus objectius era el que Andorra gaudeixi d'uns estàndards europeus i un rol internacional adequat. Durant aquest exercici, la nostra política exterior es concentrarà en tres eixos fonamentals: primer, el desenvolupament de l'acord de cooperació signat entre el Principat i la Unió Europea; segon, el diàleg constant amb l'OCDE, l'OMC i el FMI, com a plataformes de relacions

multilaterals, i tercer, les relacions bilaterals amb Espanya i França.

Aquesta política exterior vindrà reforçada per la creació d'una plataforma constituïda pel Consell General, el Govern i els representants del món econòmic i social, com ja va anunciar el nostre cap de Govern en el seu discurs d'investidura.

Des d'un punt de vista pressupostari s'han dotat amb crèdits valorats amb 6,9 milions d'euros, que representen un 8% d'increment envers el pressupost del 2005.

Totes aquestes iniciatives no serien possibles sense la dedicació de les persones adscrites a l'Administració pública. El pressupost per a l'exercici 2006 potencia la formació del personal de l'Administració general amb una dotació per aquest concepte de 737.000 euros, que ve representada pel programa 1231, projecte 4, i que representa un increment de 121.000 euros envers l'any anterior, amb l'objectiu, aquesta formació, que el nostre capital humà estigui més motivat i sigui més eficient en el servei al ciutadà.

L'ús eficient dels recursos humans a través d'una formació permanent, farà possible controlar la despesa de funcionament i posar un sostre al creixement de l'Administració pública.

La reorganització administrativa que hem dut a terme durant l'any 2005 amb la revisió de tots els organigrames de cada departament, ens permetrà implementar els criteris d'eficiència i d'eficàcia que esmentàvem al principi de la nostra intervenció per poder controlar la despesa pública.

Aquí faré una menció especial als càrrecs de confiança o de relació especial, i dir que tal com estableix la funció pública, aquests càrrecs de relació especial, un cop s'acaba el mandat, s'acaba el contracte sense cap dret a cap indemnització.

I segon, també, m'agradaria fer esmena al Ministeri de Presidència, i quant als capítols o als programes als quals s'ha fet referència, que és el programa 1221, que aquí també hi ha hagut una reorganització, i l'increment que hi ha hagut al Ministeri de Presidència, és degut, sobretot, a dos coses: primer, el pla estratègic tecnològic, la creació d'aquesta oficina de Pla estratègic tecnològic, i després la creació del Gabinet de comunicació. Que s'han anul·lat altres partides que existien en altres anys, dintre del que era el mateix programa, com és el departament 999, projecte 1, que és la partida que heu fet menció de 177.953, però també s'ha anul·lat la partida del programa 1221 del departament 120, projecte 4, que representava 53.832, i que aquest Departament de comunicació tindrà com a base dos objectius claus. El primer és la relació entre el que és el Govern i el ciutadà, és a dir, transparència amb

totes les accions del Govern envers el ciutadà. I això vol dir pàgines *web*, informacions constants al que és la ciutadania. I segon, la racionalització del que és la despesa de publicitat, entre altres, del que és l'Administració en general.

Aquí ja abandonaria el capítol de despeses i entraria en el capítol d'ingressos.

La previsió dels ingressos de l'Estat creix un 17% pel proper exercici, i afegeix a les fons d'ingressos tradicionals, els ingressos provinents de la fiscalitat dels rendiments de l'estalvi de residents europeus al Principat d'Andorra, en forma de pagament d'interessos.

Els impostos indirectes continuen sent la partida més important dels ingressos, ja que representen el 87,8% dels ingressos.

Els ingressos pressupostaris s'han basat en la previsió de recaptació real pel 2005, ajustada amb els creixements previstos per l'economia andorrana durant el període 2006. Aquests ingressos pressupostaris no han inclòs els provinents de l'ISI i de l'IPI, ja que aquests no es faran efectius a l'Estat fins l'any 2007.

El dèficit previst en el pressupost del 2006 és de 47 milions d'euros. Aquesta quantitat correspon al compromís ferm del Govern liberal de tirar endavant l'execució dels projectes i objectius plantejats, tant pel que fa a les obres públiques, com per dotar amb més recursos els serveis públics bàsics: l'educació, l'ensenyament superior, l'accés a l'habitatge, el turisme, la Justícia, i el medi ambient, entre altres.

La disciplina pressupostària acompanyada d'un control estricte de la despesa i dels ingressos, seran les eines per assolir l'equilibri pressupostari a mitjà termini, que nosaltres vam especificar que seria a l'últim pressupost que presentaria el nostre mandat, és a dir, el quart pressupost que presentaria aquest Govern.

La voluntat del Govern és equilibrar el pressupost de l'Estat en els propers quatre anys. Cal considerar que el dèficit pressupostari per l'exercici 2006 se situarà entorn al 2,35% del PIB, segons estimacions de Standard & Poor's, i per tant, compliríem els criteris de Maastricht quant a dèficit pressupostari, ja que estaria per sota del 3% del PIB. I aquí he de diferir quant als criteris de si és o no aplicable el criteri de Maastricht del PIB, perquè pensem que sí que són aplicables, i pensem que sí que els números estan ben fets, independentment de les aportacions que fan empresaris i treballadors a la CASS, ja que també empresaris i treballadors fan aportacions en qualsevol altre país a la seguretat social.

I per tant, compliríem, en aquest cas, amb el 2,35, els criteris de Maastricht quant a dèficit pressupostari, ja que estaria per sota del 3% del PIB.

I quant a l'endeutament total de l'Estat, se situaria entorn al 16% del nostre producte interior brut, que també estaria molt per sota del 60, establert segons els criteris de Maastricht.

M'agradaria aquí també fer una petita esmena amb el tema de la fallida tècnica de l'Estat. A l'Estat, tranquil·litzar la població, no es troba en fallida tècnica. Els 265 milions d'euros de l'endeutament, a llarg termini, el que s'ha fet és una reestructuració del que era l'endeutament de les pòlisses de crèdit. S'ha passat una part important d'aquestes pòlisses a llarg termini. I per tant, l'Estat no té fallida tècnica, perquè de la pòlissa de crèdit que ens queda avui dia, que són, em sembla, uns 26 milions, la utilització d'aquesta pòlissa de crèdit és mínima. Per tant, l'Estat ni posposa obres perquè no les pot pagar, ni l'Estat està en fallida tècnica, ni ho ha estat en qualsevol moment.

Per últim dir que el model fiscal que defensa el Partit Liberal, i que també defensa CDA + Segle XXI, amb la generalització de la imposició indirecta, donarà equitat, igualtat i justícia tributària, perquè tots els béns que ja tributaven fins ara, i els serveis prestats al Principat d'Andorra tinguin un gravamen equivalent.

Aquesta figura tributària d'imposició indirecta generalitzada és el primer pas cap a l'assimilació d'un sol impost sobre el valor afegit. I els ingressos -repetir- originats per aquestes figures tributàries, ISI i IPI, es veuran reflectits, com he dit abans, en els pressupostos vinents.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. ministre.

Doncs, abans de reprendre el nou torn d'intervencions, suspendrem la sessió durant 15 minuts.

Moltes gràcies.

(Són les 17.40h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 17.55)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

Tornaríem a començar, una vegada més, amb el torn d'intervencions.

Té la paraula el Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Primer per manifestar una certa perplexitat, tal com ha anat la sessió del Consell fins ara, no?

L'altre dia, el nostre grup parlamentari va promoure una iniciativa legislativa per la reforma del Reglament del Consell, l'article 110. Em sembla que ens vam equivocar. Ho dic sincerament. Havíem de fer també, en el mateix paquet, almenys, la reforma de l'article 111, que és el que ens ocupa, o dins del marc del qual, pensava jo que estàvem avui, perquè és clar, aquest article 111 diu debat de totalitat sobre el pressupost.

Parlava ara amb el company, nosaltres sembla que aquí haguem vingut a un exercici de monòlegs sobre el pressupost. Aquí sembla que no hi ha debat. Al final hi ha hagut un monòleg amb incisos, i després m'hi referiré. Però crec sincerament que haurem de reformar el Reglament.

És clar, nosaltres que sí havíem vingut a debatre la nostra esmena a la totalitat, i que hem intentat argumentar-la amb respecte per les opinions contraposades, però explicant clarament el que havíem de dir, hem formulat, també, unes clares interpel·lacions a qui corresponia, que era el cap de Govern, si no fos que a l'acabar o al suspendre, el Sr. síndic, la sessió, el Sr. cap de Govern ha vingut amablement a saludar-me, hauria pensat que no hi era, quan he vist que no em contestava ell, sinó el seu ministre de Finances, però efectivament hi és. Per tant, he de deduir que no pot o no vol contestar.

Probablement, també, perquè del que hem sentit aquí, del que ja apareixia al pressupost i del que havíem anat veient en l'evolució dels últims dies, el compromís contret pel Sr. Pintat amb el company parlamentari Enric Tarrado i amb mi mateix, de promoure una taula de diàleg sobre Europa i sobre el futur de l'economia andorrana, ja queda molt desvirtuat a la vista de les iniciatives de l'informe pre-designat amb el que seria abans de l'adjudicació, i amb algunes altres partides pressupostàries de gran eficàcia i eficiència de les que també se'ns ha parlat aquí.

Podria ser un motiu, potser n'hi ha d'altres. En tot cas, no m'hi posaré.

El que crec, és que entrant ja una mica, potser, amb els incisos, -que és el que hem permeten fer una mini intervenció-, perquè, sinó, insisteixo, davant de tant monòleg, no tenia gran cosa a dir.

En referència als incisos, primer, els estàndards europeus que permetria aplicar el pressupost 2006. És clar, jo he intentat fer memòria aquí ràpidament, de quines han sigut les brillants realitzacions concretes en política exterior que es puguin assimilar als estàndards europeus durant aquests 200 dies del nou impuls. I és clar, he vist que sí, estàndards europeus deu ser:

Primer, que el ministre d'Exteriors faci reunions d'alt nivell amb el prefecte de l'Ariège i el prefecte dels Pirineus Orientals;

Segon, que procedeixi a signar reglaments de comitès de cooperació amb funcionaris de tercer ordre, i no amb comissaris o amb alts càrrecs de la Unió Europea;

Tercer, que el cap de Govern que s'havia de reunir amb el primer ministre de França el mes de novembre, se li anul·la la reunió, i ara, doncs, es pugui reunir amb una reunió, també, d'Estat d'alt nivell amb el prefecte de la regió del Mig Dia Pirineus.

Això deuen ser els estàndards europeus dels quals ens ha parlat el ministre de Finances, no?

Altres incisos, la fallida tècnica. A veure, nosaltres no creem alarma social enlloc, ni al Consell General ni a fora. El que sí crea alarma social, és quan algú no pot fer front als seus compromisos, i quan són nombrosos els empresaris d'aquest país que no cobren quan els hi tocava perquè l'Administració no els hi pot pagar les certificacions de les obres, això no és alarmisme. Això ho saben els apoderats de totes les oficines bancàries d'aquest país, ho saben molts empresaris, i també ho saben les persones que són a Govern. Per molt que ara vulguin aquí refugiar-se, cosa paradoxal, també, al darrera d'empreses internacionals com Standard & Poor's.

Standard & Poor's, el que va fer, és dir que Andorra no està en la situació de "banca rota", en traducció de la paraula anglesa. Mai nosaltres hem dit que l'Estat estès en "banca rota". Nosaltres hem dit i ho repeteixo i ho mantinc, i a més ho he argumentat amb xifres, que està en situació de fallida tècnica, perquè no pot fer front als seus compromisos.

Ara aquí, en un incís, se'ns diu "no miri, és que de fet ara el Ministeri d'Ordenament Territorial ho farà bé". Tant de bo... Tant de bo, Sr. Pons ara ho faci bé! Que per fer-ho millor que els seus predecessors no li costarà gaire. També li he de dir.

Però tant de bo que ara ho faci bé! Però no, el problema no és aquest. El problema són els reconduïts dels quals hàbilment no se'n parla, no?

Quin serà el dèficit d'aquest pressupost 2006 quan arribarem a final d'any, i totes les factures que no

s'han pagat, Sr. ministre, als empresaris, es portaran ara i es reconduiran aquestes despeses. Quin serà el dèficit 2006? No serà el que diu vostè.

Quan s'acabi l'any 2006 hi haurà un desequilibri evident entre els ingressos i les despeses gràcies a aquests reconduïts, que passaran, al meu entendre, dels 100 milions d'euros.

Infraestructures escolars, un altre incís. És cert que hi ha hagut un increment, però és que aquest increment no recupera el retard acumulat al llarg de 12 anys de Govern del seu partit!

No hi havia el nou impuls. Ara hi és! Doncs, tant de bo, millor! Millor que ho facin millor que abans! Però és clar, escolti, això no excusa. Aquí hi ha un retard tal, que nosaltres no entenem com retallen un 41%, com he dit abans?

Infraestructures escolars són també infraestructures que es paguen a determinats comuns, amb una situació atípica que no respecta la Llei de finances públiques, ni la de retorn de diners als comuns? És a dir, és una infraestructura escolar pagar una piscina a una parròquia perquè està annexada a un complex escolar? Hi ha molt a discutir. En tot cas, ens alegrem que totes les parròquies i tota la canalla a Andorra pugui anar a piscines, però és clar, els jocs d'equilibri pressupostari, doncs, s'haurien de discutir amb totes les xifres al davant, i segurament, com que estem, no en un debat sinó en un monòleg, doncs, el Reglament no ens permetrà fer-ho, no?

Altres incís, les infraestructures viàries. És clar, si comencem pel sud... ja és curiós, sempre comencem pel sud. Jo la faig servir aquesta carretera i em sembla molt bé que li donin una prioritat absoluta a l'eix frontera espanyola-Santa Coloma. Però és clar, és que les carreteres nacionals no s'acaben aquí. L'incís no ha anat més amunt. No ens ha explicat perquè no s'acaba la carretera nacional a Encamp, per exemple?

O serà perquè potser sí que hi ha fallida tècnica i no tenim diners per fer la carretera a Encamp! És clar.

I ara resulta que no, que retallem les obres que es poden fer. Aleshores, què vol dir això? Que durant els anys electorals anteriors, quan s'inflaven aquests pressupostos i quan es feia tota aquesta sèrie de plantejaments, de dir "no, miri, és que ara farem, votem pel 2006 tal...". Això era al moment de les eleccions. Qui les feia? Les fèiem nosaltres o les feien vostès aquestes eleccions? Si no feien eleccions, estaven inflant el pressupost, o sinó estaven i estan en fallida tècnica.

I acabo dient que les referències exigües a partides pressupostàries de política social, no ens permeten escapar-nos de la situació de les dues andorres. L'informe de Càritas del novembre passat, doncs, ens

ha tornat a dir que han hagut de treballar amb un 10% més de casos, això és una altra xifra, un 10% més de casos, i la situació no és la que era.

Sobre totes les altres qüestions de política social que he esmentat intentant fer un debat, evidentment, amb els monòlegs no se'm contesta i els incisos tampoc.

És tot. Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Bartumeu.

Doncs, continuariem amb el torn d'intervencions, pel Grup Parlamentari CDA + Segle XXI, si voleu intervenir?

El Sr. Enric Tarrado:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Miri, jo solament era per una puntualització, i voldria recordar en aquesta sala que ni la Sra. Lurdes Font ni jo mateix estem a la Sindicatura per decidir una entrada d'acceptació d'esmenes o no d'acceptació d'esmenes.

Dic això, perquè en la primera intervenció del company Jaume Bartumeu, ha citat...

El Sr. síndic general:

Si ens podéssim centrar, Sr. Tarrado, sobre el que ens afecta avui, que és el pressupost...

El Sr. Enric Tarrado:

Bé, però és que això ho deia quan estava fent el seu exposat del pressupost i parlava de les esmenes que no han estat acceptades del Partit Socialdemòcrata. Jo crec que fa referència al pressupost, però bé, si no ho veu així, doncs, ho deixarem córrer.

El Sr. síndic general:

No, no, si és pel pressupost continuï.

El Sr. Enric Tarrado:

No, no, ja està bé el que havia de dir sobre aquest tema.

Vull dir, és tot.

El Sr. síndic general:

Sí, pel Partit Liberal?

El Sr. Jaume Bartumeu:

És per al·lusions i per una qüestió de Reglament.

El Sr. síndic general:

Per al·lusions, sí?

El Sr. Jaume Bartumeu:

Per al·lusions i invocant l'article 111 del Reglament.

A veure, quan jo he fet aquella intervenció, el Sr. Tarrado ha fet la seva intervenció, com que la portava escrita, i li deu haver faltat cintura parlamentària, no m'ha contestat aleshores.

Jo crec sincerament, que si hem de fer un debat, doncs, era aleshores que m'havia de contestar, perquè jo havia defensat la meva esmena a la totalitat, i ell ho contestava.

És el que volia dir.

El Sr. síndic general:

Bé, veig que així ha quedat...

Sr. Tarrado, per al·lusions...

El Sr. Enric Tarrado:

Bé, jo no crec que estiguem fent tard per arribar a un debat. Aquesta sala és per debatre. Vull dir, jo m'ho portava preparat. Vostè també he vist que estava canviant el full i llegint fulls. Potser vostè té més pràctica que jo al passar-los, però bé, veig que ho portava preparat igual que jo, no?

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Doncs, continuem amb el torn d'intervencions.

Pel Grup Parlamentari Liberal?

No hi ha intervenció.

Pel Govern?

Sí, Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Només volia tranquil·litzar al Sr. Bartumeu, que sí que estic aquí. I que això és un debat polític, el gran debat de la política de l'any, és una esmena a la totalitat i naturalment, aquí és on hi ha la diferència de la visió i la manera de veure Andorra. Té raó vostè que hi ha dos andorres, hi ha dos maneres de

veure-la, i ara amb el seu permís explicaré la nostra visió de com veiem la realitat andorrana.

Vostè, molt hàbilment, juga a la bipolarització amb una tècnica de contrast, i així que et distreus, com si fos un joc de mans, vostè representa l'interès general i, per definició, nosaltres som allò altre.

Això és sorprenent i crea confusió, perquè diu aquí que venim a discutir les regles de l'economia. L'economia, certament, no és una ciència exacta, però té unes regles, i quan no es respecten, generalment la competència que existeix, i per Andorra té molts competidors, acostumen a guanyar la clientela i el resultat econòmic en aquest món tan global.

Vostè afirma que l'economia no va bé, i també fa una sèrie d'afirmacions que no puc compartir de cap manera. Diu que hi ha un ample desencís. Jo crec que és la seva especialitat de difondre el pessimisme i vendre unes idees, que no corresponen de cap manera amb la realitat andorrana.

Després li explicaré, tal com ho he observat en aquests mesos que tinc l'honor de ser cap de Govern, tal com jo veig la realitat andorrana, i totes les seves immenses potencialitats.

Amb aquesta bipolarització és la que jo intento descriure una realitat social, política, i a Andorra, aquesta realitat social és molt fugissera, es mou, i ningú en té la propietat, fa el que li sembla a cada cita electoral, i allà decideix qui mereix o no la seva confiança.

Vostè també diu empat tècnic. Permeti'm que li recordi, que no amb empat tècnic vam guanyar les eleccions, que el Partit Liberal té la responsabilitat de governar; que vaig fer una conferència aquí d'una compareixença per rebre la investidura d'aquest Consell General, i vaig rebre la majoria suficient per governar amb la corresponent majoria.

Aquesta cultura del plany i de la queixa, jo crec que no és el nostre estil. El seu pronòstic negatiu no es complirà. Per molt que repeteixi, Andorra anirà endavant, el país avançarà, i no arribarà aquesta gran calamitat que vostè anuncia, per cert, fa molt temps.

Jo crec que falta amplitud, falta visió i falta una novetat, perquè és un discurs, és un missatge pràcticament sense canvis dels darrers anys.

N'ha dit de molt grosses, eh! M'ha dit exactament que és un país, que el mercat financer sotmet la voluntat de les persones. Jo crec que la preocupació tots la compartim sobre l'especulació immobiliària, i ara Andorra tindrà una oportunitat amb els plans d'urbanisme parroquials. I veurem, perquè hem enviat la responsabilitat a les parròquies, veurem si

aquests plans d'urbanisme seran sensibles a mantenir el que es diu la sostenibilitat.

Diu que el mercat et mana. Jo crec que el mercat no ha de manar la política, però la política sí que no pot ignorar el mercat.

El nou impuls, veig que l'obsessiona molt. El repeteix constantment. No el sap veure. Però cregui'm que hi és.

Arriba a dir que fem una política espectacle. Que no fem, ni preparem ni treballem. També és la seva opinió, que naturalment no compartim de cap manera.

Ha arribat a dir que som una... esquizofrènia. Jo ho he sentit, potser d'esquitllada.

Pel que fa a la fallida tècnica, jo crec que el tècnic no en sap gaire perquè ha quedat demostrat aquí que hi ha una altra manera de veure que Andorra té un dèficit ben identificat, un dèficit de 265 milions, i un dèficit del pressupost exactament de 47 milions.

Digueu que hem triat no triar. Aquest Govern té un programa electoral, té un projecte, té una política i l'executarem. Ja ho sé que no li agrada, però l'aplicarem fil per randa, i amb tota facilitat.

També diu que tenim clientelisme polític. És clar, és que un al darrera de l'altre, jo entenc que aquest Govern i jo personalment, el compromís per servir l'interès general és absolut i és tant o més vàlid que el seu.

Ens parla del desplegament caòtic. Jo crec que el model fiscal lliberal que consistia en anar evolucionant i arribar a aquest venciment de la fiscalitat directa de l'ISI, de l'IPI i de les activitats comercials, s'aplica amb decisió, amb calma, amb serietat, i està ben acceptat per la majoria dels actors econòmics del país.

Ha citat, també, una entrevista que havia fet al diari *ABC*; allà parlava d'impostos directes sobre la renda de les persones, i afegia, també, que hi havia una voluntat de fer una nova llei de societats amb la qual sí que hi hauria una fiscalitat sobre els beneficis de les empreses per afavorir un conveni de doble imposició. I això ens porta a parlar de les relacions exteriors amb Europa, de les quals tenim un model molt clar i ben precís, que és l'acord de cooperació, i després, a través del conveni de la fiscalitat de l'estalvi, també se'ns invita a obrir un diàleg per trobar uns acords de cooperació fiscal de doble imposició, de forma que Andorra pugui exportar serveis. Sense aquesta exportació de serveis, la modernització de la seva economia no seria possible.

Doncs, si em permet, ara volia dir com veig jo l'economia andorrana i la realitat andorrana.

Andorra veig que és una societat avançada, complexa, difícil i que no es pot reduir al seu binomi.

Tenim una economia productiva de 71.800 titulars de la seguretat social, hi ha 45.500 assegurats, 17.000 beneficiaris i 9.300 pensionistes. Una prova de l'estructura productiva i del dinamisme de l'economia andorrana. O sigui, que no s'enfonsa ni s'enfonsarà res. Andorra té una gran capacitat de creixement, i una gran capacitat de reforma i d'adaptació.

Aquesta societat plural, que vostè sembla que no vol veure, és capaç de treballar i obtenir el progrés per l'esforç personal i el progrés de l'individu, de la família i de la societat en un conjunt. Perquè aquí es troba la capacitat de crear, d'emprendre i d'innovar.

A més, Andorra també està en un permanent intercanvi amb l'entorn, amb el nord i amb el sud, i això ens fa una societat oberta a les influències. I el creixement que tenim aquí, que s'ha parlat d'un 2 o d'un 4%, ahir mateix, el Sr. Trichet, el director del Banc Central Europeu, parlava que Europa ha crescut aquest any 2005 un 4%, i el 2006 encara creixerà una mica més del 4%. I Andorra és tributària del creixement dels seus veïns. Vull dir que a curt termini, Andorra no té cap motiu per esperar les calamitats que vostè anuncia.

Voldria parlar també d'educació: Andorra té un important volum d'escolarització. Aquest any escolar, ho vam analitzar aquí, hi ha hagut 966 nous ingressos al sistema escolar andorrà. Vol dir que d'un total de 10.814 estudiants més els universitaris, fa una població escolar enorme, i això és el que anuncia un futur de novetats i la capacitat de modernització de la societat. Aquests 12.000 estudiants són el capital d'Andorra, i aquesta és la nostra política: preparar Andorra per aquesta nova economia, per la reforma i per les activitats innovadores, noves tecnologies i nous sectors portadors de canvis.

Andorra té una gran capacitat de reformar-se, i aquest pressupost, aquest projecte de pressupost del qual avui fem aquest debat de totalitat, porta aquest missatge; aquest missatge de confiança, de reformar, de facilitar la modernització de la nostra economia, d'ajudar a la política de cohesió social, i fer les infraestructures necessàries perquè el país tingui una economia eficient, competitiva i adaptada als reptes globals de l'economia moderna.

Si em permet, voldria contestar també als altres portaveus que han tingut la deferència d'invocar la meua resposta i atenció.

El Sr. Tarrado m'ha demanat que entengués el seu criteri de com votava l'esmena a la totalitat. Que no era un xec en blanc. I ho he entès perfectament. Que la política general és un pressupost global.

Governar el país no vol dir fer-ho de qualsevol manera. Sóc conscient que em dec a una obligació de diàleg, d'entesa i de concertació permanent, m'hi enganxo, i ho reconec públicament, i serà, com hem dit sempre, el nostre estil el de dialogar i de buscar una nova manera de treballar conjuntament.

També vull agrair a la Sra. Conxita Marsol la seva defensa del pressupost, i la manera com ha copsat tots els avantatges i tota la força que porta el pressupost, sobretot en el model d'educació, de seguretat ciutadana i de política sanitària.

Crec que aquesta és la posició global del cap de Govern amb aquest primer torn de resposta, a la manera de com es veu la política del Govern liberal, com es veu la realitat econòmica, i oposar-me totalment a la manera negativa i pessimista d'alguns de veure el futur de l'economia andorrana i de la societat andorrana en la seva globalitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Exhaurit, doncs, el torn del Govern pel Sr. cap de Govern, tornem a passar a un nou torn d'intervencions pels grups parlamentaris.

Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sr. síndic, la primera part de la meua intervenció és per fer una referència al Reglament aquest, que ja hem vist que ja s'esquerda per tot arreu.

És clar, ara em sap greu d'haver fet les manifestacions que he fet en relació amb el company Enric Tarrado dient-li, -bé, n'estava convençut-, que la intervenció que estava fent entenia que l'havia de fer al primer torn, no?

Ara resulta que el Govern, en base a aquesta aplicació nova, té dos torns de contesta. És a dir, el torn que havia de contestar l'esmena no l'ha contestat, ha sortit el ministre a llegir la memòria del pressupost, i ara li torneu a donar un altre torn al Sr. cap de Govern que fa el que havia d'haver fet al primer torn.

Ara estem al torn de rèpliques. Si jo no m'he equivocat de parlament, estàvem al torn de rèpliques.

Doncs, no, ara resulta que encara sembla que estàvem al primer torn de monòlegs.

Feta aquesta referència reglamentària, doncs, ja seguirem, de ficció, com si estiguéssim al primer torn. El Sr. cap de Govern m'ha contestat ara el que jo

entenc que m'havia de contestar quan heu donat la paraula al Govern.

Em diu que li he parlat de l'empat tècnic. Bé, miri, en general, Sr. Pintat, jo crec que aquí hi ha un problema de eficàcia i eficiència en la despesa pública, i li explico.

Els que no han canviat de missatge són els seus assessors, els quals he constatat que li costen exactament el doble, si fa o no fa, del que li costaven al seu predecessor. Continuen amb el discurs de què com els negatius, de les catàstrofes, del no sé què. Miri, és clar, jo no li faré la injúria, -entre cometes-, de pretendre que no m'ha escoltat. Però, si té temps i es pot tornar a llegir el Diari de sessions o la meua intervenció, que li faré arribar, veurà que el que li han dit els assessors, doncs, no es correspon amb el que jo he dit en aquesta sala fa, més o menys, una hora i mitja.

Per tant, aquest discurs que vostè vol veure, com que no l'he fet, això ja no li contestaré. Només li dic que no hi ha eficàcia ni eficiència en els assessors.

Tot això que Andorra anirà endavant. Doncs, escolti, nosaltres no demanem una altra cosa que Andorra vagi endavant.

Allò de l'esquizofrènia, perdoni, jo m'he posat guants quan ho he dit, ja està escrit amb el màxim respecte, és al·lusió genèrica, i quan ho he dit encara ho he matisat més. Per tant, no em vingui ara aquí a esquinçar-se les vestidures a dir que jo li he dit que tenien esquizofrènia. Vostè sap perfectament, perquè aquí sí que he vist que m'escoltava, que no hi havia la més minsa voluntat de faltar a ningú. Per tant, no cal que fem caricatures, eh?

A partir d'aquí, tot allò altre, miri jo crec que la campanya electoral ja fa dies que es va acabar, i per tant, és clar, ara primer em contesta quan ho havia d'haver contestat abans, després em llegeix una altra vegada el seu programa. Li ha faltat l'excel·lència. Se n'ha oblidat, que sempre en parla de l'excel·lència. I ara després contesta als grups, i diu que ho han fet molt bé. Doncs, miri, molt bé. Doncs, visca el monòleg del debat pressupostari, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Molt bé, doncs, continuant amb el torn d'intervencions pels grups parlamentaris.

Per CDA + Segle XXI?

Pel Liberal?

Pel Govern, vol intervenir?

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, voldria contestar i intentar fer un diàleg, i intentar intercanviar opinions i diferents punts de vista, que és evident que és diferent.

Jo no puc entrar aquí...

El Sr. síndic general:

Perdoni Sr. cap de Govern, estem al torn ara ja a favor o en contra.

El Sr. cap de Govern:

Sí, quan parla aquí del Reglament i de l'article 110 o 111, jo no puc fer-li res en això. Això és un problema del Consell General. Jo m'adapto, i intento respondre, dialogar i presentar l'opinió que té el Govern sobre els problemes, o de les preguntes que se'm fan.

A mi m'ha dit exactament "muts i a la gàbia". Jo intento dir que aquestes caricatures no corresponen de cap manera a la realitat i a la nostra manera de fer. Però si això crea tan malestar, perquè ho havia de dir cinc minuts abans o mitja hora abans, realment em deixa desorientat.

Jo intento aquí explicar que la nostra manera de veure el país és completament diferent de la seva. Que l'alternativa, que és el seu projecte, no s'assembla en res al nostre. Hi ha dos maneres de governar i d'administrar aquest país, que treballem igual pel bé general i per l'interès comú amb la mateixa intensitat que altres ho podrien fer. I que em sembla que aquest joc de mans de fer veure que l'interès general només el representa l'alternativa, és un aspecte que jo denuncio.

Dic que no hi estic d'acord, que el Govern està motivat per portar aquest país a unes cotes de creixement i de benestar, que hi pot aspirar, que hi ha d'esperar, i que és la perspectiva exacta per col·locar Andorra en el lloc adequat amb la nova Europa que s'està construint. I aquí, si es que hi ha punts d'intersecció i de coincidència amb l'alternativa, perfecte, aprofitem-ho.

És que no goso parlar d'altres temes perquè veig que se m'enfada de seguida, però la paraula de poder fer la taula d'Europa a mi em sembla perfecte. Però això no condiciona en res, s'ha dit aquí o ha insinuat, que el creixement d'Andorra depèn d'aquesta taula. Jo crec que no. Que el creixement d'Andorra i la garantia que Andorra vagi endavant és la seva capacitat de reformar-se i de modernitzar-se. I això és un esforç intern nostre, que és la primera fase del nostre treball polític, que aquest 2006 ha de ser un any de reforma, i de reformes importants per fer

saltar els límits i els frens que s'oposen a una normalització de l'activitat comercial, la nova llei de societats és un senyal fort que farà que Andorra s'adeqüi als estàndards europeus.

Aquesta és la nostra política i aquest pressupost és la manera xifrada de dir què és el que volem fer, i que això és la nostra voluntat, i en aquest tema estem oberts per aclarir i precisar qualsevol demanda que se'ns pugui fer.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. cap de Govern.

Doncs, si hi ha algun altre torn d'intervenció pels grups parlamentaris?

Pel Grup Socialdemòcrata, Sr. Jaume Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Primer això, que m'ha semblat que es dirigia al Sr. síndic, diu ell, el Sr. cap de Govern es dirigia a nosaltres. Aquí és ell que ha de contestar, no som nosaltres que hem de contestar.

Però, no, és clar, és que jo insisteixo, Sr. síndic, venia a fer el debat del pressupost. Ara ja em sembla que estem al debat d'orientació política del Govern. Aquest deurà tocar el mes de maig o juny, si toca. Però ara no.

Per tant, és clar, nosaltres no hem vingut a fer aquí cap meeting electoral, Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. Bartumeu.

Alguna altra intervenció pels grups parlamentaris?

Per part del Govern?

Bé, si no hi ha cap més intervenció, es dona per acabat el debat i procedirem ja a la seva votació, entenent que votant sí és acceptar l'esmena, i votant no és no acceptar l'esmena.

Sr. secretari general, si és tan amable.

El Sr. secretari general:

M. I. Sr. Robert Call Masià : No

M. I. Sr. Francesc Casals Pantebre : Sí

M. I. Sr. Josep Dallerès Codina : Sí

M. I. Sr. Ricard de Haro Jiménez : Sí

M. I. Sr. Josep Maria Farré Naudi : No

M. I. Sr. Joan Albert Farré Santuré : No

M. I. Sra. Maria Rosa Ferrer Obiols : Sí

M. I. Sr. Jordi Font Mariné : Sí
M. I. Sra. Lurdes Font Puigcernal : No
M. I. Sr. Joan Gabriel i Estany : No
M. I. Sra. Eva García Pastor : No
M. I. Sra. Bernadeta Gaspà Bringueret : No
M. I. Sra. Mariona González Reolit : Sí
M. I. Sr. Jordi Jordana Rossell : No
M. I. Sr. Esteve López Montanya : Sí
M. I. Sra. Conxita Marsol Riart : No
M. I. Sr. Daniel Mateu Melción : No
M. I. Sr. Emili Prats Grau : No
M. I. Sra. Maria Pilar Riba Font : Sí
M. I. Sr. Francesc Rodríguez Rossa : Sí
M. I. Sr. Jaume Serra Serra : No
M. I. Sr. Enric Tarrado Vives : No
M. I. Sr. Carles Verdaguer Pujantell : No
M. I. Sra. Olga Adellach Coma : No
M. I. Sr. Vicenç Alay Ferrer : Sí
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany : Sí
M. I. Sr. Alain Bernat Gallego : No
M. I. Sr. Carles Blasi Vidal : Sí

El Sr. síndic general:

Sr. secretari de torn, Sr. Esteve López, si voleu procedir al recompte.

El Sr. Esteve López:

Sí, Sr. síndic.

12 sí; i 16 no.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Doncs, a la vista del resultat de la votació declaro desestimada l'esmena, de manera que el Projecte de llei així com les esmenes presentades a l'articulat seguiran, si ningú hi veu cap inconvenient, el seu tràmit en la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost.

Sí, Sr. Bartumeu.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Únicament una precisió, ja que feu referència a les esmenes presentades. El conseller Vicenç Alay, membre del nostre grup, ha presentat un recurs, i no em consta que hagueu pres la resolució escaient en relació amb el recurs sobre la no admissió d'unes esmenes a tràmit, i per tant, entenc jo que hauríeu

de matisar aquesta tramesa a l'espera que resolgueu el recurs, perquè sinó es podria interpretar que ja l'heu resolt i no ens ho heu notificat, la qual cosa no em semblaria procedent.

El Sr. síndic general:

Molt bé, doncs, s'accepta la proposta, i com vós sabeu, tot això passa per Sindicatura, i així es procedirà.

Doncs, si no hi ha res més, cap més intervenció, s'aixeca la sessió.

Moltes gràcies.

(Són les 18.45h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877